

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (deveto vijeće)

9. rujna 2020.*

„Jezično uređenje – Obavijest o otvorenom natječaju za zapošljavanje administratora u području revizije – Znanje jezika – Ograničenje izbora drugog jezika natječaja na njemački, engleski i francuski – Jezik komunikacije – Uredba br. 1 – Članak 1.d stavak 1. i članci 27. i 28. točka (f) Pravilnika – Diskriminacija na temelju jezika – Opravdanje – Interes službe – Proporcionalnost”

U predmetu T-437/16,

Talijanska Republika, koju zastupa G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Gentilija, *avvocato dello Stato*,

tužitelj,

koju podupire

Kraljevina Španjolska, koju zastupa L. Aguilera Ruiz, u svojstvu agenta,

intervenijent,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju G. Gattinara i D. Milanowska, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a za poništenje Obavijesti o otvorenom natječaju EPSO/AD/322/16 radi sastavljanja popisâ uspješnih kandidata za administratore u području revizije (AD 5/AD 7) (SL 2016., C 171 A, str. 1.),

OPĆI SUD (deveto vijeće),

u sastavu: M. J. Costeira, predsjednica, D. Gratsias (izvjestitelj) i M. Kancheva, suci,

tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 5. prosinca 2019.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: talijanski

Presudu

I. Okolnosti spora

- 1 Ured Europskih zajednica za odabir osoblja, koji je osnovan Odlukom 2002/620/EZ Europskog parlamenta, Vijeća, Komisije, Suda, Revizorskog suda, Gospodarskog i socijalnog odbora, Odbora regija i Europskog ombudsmana od 25. srpnja 2002. (SL 2002., L 197., str. 53.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 16., str. 77.), 12. svibnja 2016. u *Službenom listu Europske unije* objavio je Obavijest o otvorenom natječaju EPSO/AD/322/16 radi sastavljanja popisa uspješnih kandidata za administratore u području revizije (AD 5/AD 7) (SL 2016., C 171 A, str. 1., u daljnjem tekstu: pobijana obavijest). Kao što je navedeno u toj obavijesti, s popisa uspješnih kandidata o kojem je riječ institucije Europske unije, „uglavnom Europska komisija u Bruxellesu i Europski revizorski sud u Luksemburgu”, zaposlit će nove javne službenike Unije.
- 2 U uvodu pobijane obavijesti također je navedeno da ona, uz Opća pravila otvorenih natječaja, objavljena u *Službenom listu Europske unije* od 27. veljače 2015. (SL 2015., C 70 A, str. 1., u daljnjem tekstu: Opća pravila), čini pravno obvezujući okvir za predmetni postupak odabira. U obavijesti je isto tako navedeno da se, međutim, Prilog II. tih Općih pravila, naslovljen „Opće smjernice Vijeća voditelja administracije o uporabi jezika u natječajima koje organizira EPSO”, ne primjenjuje na natječaj o kojem je riječ i da je zamijenjen odredbama Priloga II. pobijane obavijesti.
- 3 Točka 1.3. Općih pravila sadržava odjeljak naslovljen „Znanje jezika”, u kojem se navodi kako slijedi:

„Ovisno o natječaju od kandidata će se tražiti da dokažu znanje službenih jezika [...] U načelu kandidati moraju posjedovati temeljito znanje (razina C1 Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike, u daljnjem tekstu: CEFR) jednog službenog jezika Unije [...] i zadovoljavajuće znanje (razina B2 CEFR-a) još jednog od tih jezika. Međutim u obavijesti o natječaju mogu biti određeni i stroži zahtjevi (to je osobito slučaj u natječajima za lingviste). Osim ako je u obavijesti o natječaju navedeno drugačije, izbor drugog jezika u pravilu je ograničen na engleski, francuski ili njemački [...]

U skladu s dugogodišnjom praksom institucija Unije povezanom s upotrebom jezika u internoj komunikaciji te uzimajući u obzir potrebe službi u smislu vanjske komunikacije i obrade dokumenata, najčešće se upotrebljavaju engleski, francuski i njemački jezik.

Mogućnosti odabira drugog jezika na natječajima definiraju se u skladu s interesima službe prema kojima novi zaposlenici moraju biti sposobni odmah početi raditi i učinkovito komunicirati u svakodnevnom radu. U suprotnom bi učinkovito djelovanje institucija bilo ozbiljno ugroženo.

Nadalje, radi jednakog postupanja prema svima, svi kandidati, uključujući one čiji je prvi službeni jezik jedan od navedena tri, moraju proći testiranje na svom drugom jeziku, koji odabiru između ta tri. Takvo testiranje posebnih kompetencija institucijama Unije pomaže procijeniti jesu li kandidati sposobni odmah učinkovito djelovati u okruženju vrlo sličnom stvarnim uvjetima na radnome mjestu. To ne dovodi u pitanje daljnje jezično usavršavanje, čija je svrha stjecanje sposobnosti rada na trećem jeziku u skladu s člankom 45. stavkom 2. Pravilnika o osoblju [...]

- 4 U dijelu pobijane obavijesti naslovljenom „Uvjeti za prijavu”, koji definira uvjete koje zainteresirane osobe moraju ispunjavati u trenutku potvrđivanja prijave, kao posebni uvjeti zahtijevaju se „znanje jednog od 24 službena jezika EU-a najmanje na razini C1 [CEFR-a]”, koji je određen kao „jezik 1” natječaja, i „znanje engleskog, francuskog ili njemačkog jezika najmanje na razini B2 [CEFR-a]”. Taj drugi jezik, određen kao „jezik 2” natječaja, obvezno mora biti različit od jezika koji je kandidat odabrao kao jezik 1.

- 5 Također je navedeno da se „[o]brazac za prijavu mora [...] ispuniti na engleskom, francuskom ili njemačkom jeziku”.
- 6 U istom dijelu pobijane obavijesti navedeno je da „[o]dabrani drugi jezik mora biti engleski, francuski ili njemački i da su „[t]o [...] glavni radni jezici institucija [Unije] te [da] je u interesu službe da novozaposleno osoblje odmah bude sposobno raditi i učinkovito komunicirati u svojem svakodnevnom radu na barem jednom od tih jezika”. U tom pogledu kandidate se „za dodatne informacije o jezicima u okviru ovog natječaja” upućuje na Prilog II. toj pobijanoj obavijesti, koji je naslovljen „Obrazloženje jezičnog režima za ovaj postupak odabira”.
- 7 Prilog II. pobijanoj obavijesti sastoji se od uvoda, koji čini šest stavaka, iza kojih slijede tri točke, od kojih je prva naslovljena „Obrazloženje odabira jezika za svaki postupak odabira”, druga „Kriteriji za odabir jezika za svaki postupak odabira” i treća „Jezici komunikacije”.
- 8 Uvodni dio Priloga II. pobijanoj obavijesti tako propisuje:

„Ovo je natječaj za zapošljavanje administratora u području revizije. Zahtjevi navedeni u [dijelu] ‚UVJETI ZA PRIJAVU’ iz ove obavijesti o natječaju u skladu su s osnovnim uvjetima koje su institucije [Unije] definirale u pogledu specijalističkih vještina, iskustva i znanja te s potrebom da novozaposleno osoblje bude sposobno učinkovito raditi, posebice s ostalim članovima osoblja.

Stoga kandidati svoj drugi jezik natječaja moraju odabrati među ograničenim brojem službenih jezika [Unije]. Za to ograničenje postoje proračunski i operativni razlozi, a uvjetovano je i prirodom EPSO-ovih metoda odabira opisanih u točkama 1., 2. i 3. u nastavku. Zahtjeve u pogledu znanja jezika za ovaj natječaj definirao je upravni odbor EPSO-a uzimajući u obzir navedene čimbenike i druge posebne zahtjeve povezane s prirodom poslova ili specifičnim potrebama institucija [Unije] koje sudjeluju u natječaju.

Glavni je cilj ovog natječaja sastaviti popis uspješnih kandidata za zapošljavanje administratora u Europskoj komisiji te za određen broj administratora na Europskom revizorskom sudu. Nužno je da administratori, čim se zaposle, budu sposobni raditi i komunicirati sa svojim kolegama i nadređenima. S obzirom na kriterije o uporabi jezika u postupcima odabira [Unije] navedene u točki 2. u nastavku, institucije EU-a smatraju da su engleski, francuski i njemački jezik najprimjerenije opcije za drugi jezik u ovom natječaju.

S obzirom na to da su engleski, francuski i njemački najčešći jezici usmene i administrativne komunikacije i prevođenja u institucijama [Unije], jedan od dva obvezna jezika kandidata mora biti jedan od tih jezika.

Nadalje, dobro poznavanje engleskog, francuskog ili njemačkog jezika smatra se bitnim za analizu stanja subjekata nad kojima je provedena revizija, prezentacije, rasprave i sastavljanje izvješća, kako bi se osigurala učinkovita suradnja i razmjena informacija sa službama nad kojima se provodi revizija te s odgovarajućim tijelima.

Kandidati elektroničku prijavu moraju ispuniti na jeziku koji su odabrali kao drugi jezik za ovaj natječaj, a EPSO na tim jezicima mora slati automatske obavijesti kandidatima koji podnesu valjanu prijavu i provoditi određene testove spomenute u točki 3.”

- 9 Prilog II. pobijanoj obavijesti u točki 1., naslovljenoj „Obrazloženje odabira jezika za svaki postupak odabira”, navodi kako slijedi:

„Institucije [Unije] smatraju da se odluka o jezicima koji će se upotrebljavati u pojedinom postupku odabira, a posebno o eventualnim ograničenjima u pogledu odabira jezika mora donijeti uzimajući u obzir sljedeće:

- i. Zahtjev da novozaposleno osoblje bude sposobno odmah početi raditi

Novozaposleno osoblje mora biti sposobno odmah početi raditi i obavljati poslove iz opisa njihova radnog mjesta. EPSO stoga mora osigurati da uspješni kandidati na primjerenj razini vladaju jezicima koji će im omogućiti učinkovito obavljanje njihovih poslova, a osobito mora osigurati da su uspješni kandidati u svakodnevnom radu sposobni učinkovito komunicirati sa svojim kolegama i nadređenima.

Stoga može biti opravdano organizirati testove na ograničenom broju zajedničkih jezika sporazumijevanja kako bi se osiguralo da su svi kandidati sposobni raditi na barem jednom od njih, bez obzira na to koji je od službenih jezika EU-a njihov prvi jezik. U protivnome bi postojao velik rizik da znatan dio uspješnih kandidata neće biti u stanju u razumnom roku obavljati poslove iz opisa njihova radnog mjesta. Osim toga, time bi se zanemarila očita pretpostavka da su kandidati koji se prijavljuju za rad u javnoj službi EU-a voljni raditi za međunarodnu organizaciju čiji se službenici moraju služiti zajedničkim jezicima sporazumijevanja kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje i ispunjavanje zadaća koje su joj povjerene osnivačkim ugovorima.

- ii. Priroda postupka odabira

U određenim slučajevima ograničavanje odabira jezika za kandidate može biti opravdano prirodom postupka odabira.

U skladu s člankom 27. Pravilnika o osoblju, EPSO procjenjuje kandidate u okviru otvorenih natječaja s pomoću kojih ocjenjuje njihove vještine te može na pouzdaniji način predvidjeti hoće li kandidati biti sposobni obavljati svoje poslove.

Testiranje u centru za procjenu metoda je odabira tijekom koje višečlano povjerenstvo za odabir na temelju standardiziranog okvira promatra i ocjenjuje kandidate u različitim situacijskim testovima. Procjena se temelji na okviru kompetencija koji unaprijed utvrđuju tijela za imenovanje te na standardiziranoj metodi bodovanja i zajedničkom donošenju odluka.

Takvim testiranjem posebnih vještina u okruženju vrlo sličnom stvarnim uvjetima na radnome mjestu institucije EU-a procjenjuju sposobnost kandidata da odmah počnu obavljati svoje radne zadatke. Mnoga znanstvena istraživanja pokazala su da je na temelju testiranja u centru za procjenu sa simulacijom stvarnih situacija na radnome mjestu moguće najtočnije predvidjeti radnu učinkovitost kandidata. [...] Ta metoda testiranja primjenjuje se u cijelom svijetu. S obzirom na dužinu karijere i stupanj mobilnosti unutar institucija [Unije], takva je metoda procjene kandidata od presudne važnosti, osobito pri odabiru stalnih zaposlenika.

Kako bi se osiguralo da se sve kandidate procjenjuje u jednakim uvjetima te da kandidati mogu izravno komunicirati s ocjenjivačima i drugim kandidatima koji sudjeluju u određenom testu, kandidate se procjenjuje u skupini u kojoj se svi služe zajedničkim jezikom. Iz toga nužno proizlazi da se testiranje u centru za procjenu mora organizirati na ograničenom broju jezika, osim ako je ono dio natječaja koji se provodi na samo jednom glavnom jeziku.

- iii. Proračunska i operativna ograničenja

Upravni odbor EPSO-a smatra da bi organiziranje faze natječaja koja se odvija u centru za procjenu na svim službenim jezicima [Unije] bilo nepraktično zbog više razloga.

Prvo, takav bi pristup imao znatne proračunske implikacije, zbog čega institucije [Unije] ne bi mogle pokriti svoje potrebe za zapošljavanjem sredstvima iz postojećeg proračunskog okvira. To ne bi bio ni troškovno učinkovit način korištenja novca europskih poreznih obveznika.

Drugo, organiziranje testiranja u centru za procjenu na svim službenim jezicima zahtijevalo bi uključivanje znatnog broja usmenih prevoditelja u rad na natjecajima EPSO-a te korištenje primjerenim prostorijama opremljenima prevoditeljskim kabinama.

Treće, da bi se pokrili svi jezici kandidata, povjerenstva za odabir morala bi imati mnogo više članova.”

- 10 U skladu s Prilogom II. točkom 2. pobijane obavijesti, koja je naslovljena „Kriteriji za odabir jezika za svaki postupak odabira”:

„Ako je kandidatima odabir jezika sužen na ograničen broj službenih jezika [Unije], upravni odbor EPSO-a mora u svakom pojedinačnom slučaju odrediti koji će se jezici upotrebljavati za svaki pojedini otvoreni natječaj uzimajući u obzir sljedeće:

- i. posebna interna pravila o uporabi jezika u institucijama ili tijelima koji sudjeluju u natječaju;
- ii. posebne zahtjeve povezane s prirodom poslova i posebnim potrebama institucija koje sudjeluju u natječaju;
- iii. jezike koji se najčešće upotrebljavaju u institucijama koje sudjeluju u natječaju, koji se određuju na temelju:
  - prijavljenog i dokazanog znanja jezika stalnih dužnosnika [Unije] u aktivnom radnom odnosu, i to najmanje na razini B2 [CEFR-a];
  - jezika na koje se najčešće prevode dokumenti za internu uporabu u institucijama [Unije];
  - jezika s kojih se najčešće prevode dokumenti koje su institucije [Unije] proizvele interno za vanjsku uporabu;
- iv. jezike koji se upotrebljavaju u administrativnoj komunikaciji u institucijama koje sudjeluju u natječaju.”

- 11 Konačno, Prilog II. točka 3. pobijane obavijesti, naslovljena „Jezici komunikacije”, navodi kako slijedi:

„U ovom se odjeljku navode opća pravila u pogledu uporabe jezika na kojima se odvija komunikacija između EPSO-a i potencijalnih kandidata. Ostali, posebni zahtjevi mogu se definirati u pojedinačnim obavijestima o natječaju.

EPSO poštuje pravo kandidata kao građana [Unije] da komuniciraju na svojem materinjem jeziku. Uzima u obzir i činjenicu da su kandidati koji potvrde svoju prijavu potencijalni članovi javne službe EU-a koji uživaju prava i obveze koji su im dodijeljeni na temelju Pravilnika o osoblju. Stoga institucije EU-a smatraju da bi EPSO, kada god je to moguće, s kandidatima trebao komunicirati na svim službenim jezicima [Unije] te im na tim jezicima pružati informacije o njihovim prijavama. U tu će se svrhu dijelovi EPSO-ove internetske stranice koji se ne mijenjaju, obavijesti o natjecajima i opća pravila otvorenih natječaja objavljivati na svim službenim jezicima.

U svakoj obavijesti o natječaju navedeni su jezici na kojima se mogu ispuniti obrasci za elektroničku prijavu. Upute za ispunjavanje obrasca za prijavu moraju biti dostupne na svim službenim jezicima. Te će se odredbe primjenjivati tijekom prijelaznog razdoblja koje je potrebno da se uspostavi postupak početne elektroničke prijave koji će biti dostupan na svim službenim jezicima.

Nakon što kandidati potvrde svoje početne prijave, EPSO će, radi brzine i učinkovitosti, kandidatima slati automatske obavijesti na ograničenom broju službenih jezika [Unije], odnosno na prvom ili drugom jeziku kandidata kako je navedeno u odgovarajućoj obavijesti o natječaju.

Kandidati mogu kontaktirati s EPSO-om na bilo kojem službenom jeziku [Unije], ali u cilju što brže obrade njihovih upita EPSO potiče kandidate da odaberu jedan od jezika na kojima im osoblje EPSO-a može izravno odgovoriti bez potrebe za prevođenjem.

Određeni se testovi mogu provoditi na ograničenom broju službenih jezika [Unije] kako bi se osiguralo da kandidati imaju jezične kompetencije potrebne za sudjelovanje u fazi otvorenog natječaja koja se provodi u centru za procjenu. U svakoj obavijesti o natječaju navedeni su jezici na kojima se polažu pojedini testovi.

Institucije [Unije] smatraju da se takvim rješenjem osigurava poštena i primjerena ravnoteža između interesa službe i načela višejezičnosti i nediskriminacije na temelju jezika. Obvezom da kandidati odaberu drugi jezik koji je različit od njihova prvog jezika (koji je u pravilu materinji jezik ili jezik kojim se kandidat služi na razini materinjeg jezika) osigurava se usporedba kandidata na ravnopravnoj osnovi. [...]”

- 12 U dijelu pobijane obavijesti naslovljenom „Postupak odabira” u točki 1. navodi se da se računalni „testovi s višestrukim izborom odgovora” (u daljnjem tekstu: TVIO), odnosno verbalno, numeričko i apstraktno zaključivanje, koji čine prvu fazu predmetnog postupka odabira, organiziraju na jeziku koji je svaki kandidat odabrao kao jezik 1 natječaja.
- 13 Usto, prema točki 3. navedenog dijela, nakon „odabira na temelju kvalifikacija”, koji je druga faza predmetnog natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest, kandidati koji ostvare najveći ukupan broj bodova bit će pozvani na testiranje u centar za procjenu kandidata, gdje će polagati testove na jeziku koji su odabrali kao jezik 2 natječaja, što je posljednja faza natječaja, koja se sastoji od više testova kojima se ocjenjuju različite kompetencije kandidata.

II. Postupak i zahtjevi stranaka

- 14 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 5. kolovoza 2016. Talijanska Republika pokrenula je ovaj postupak.
- 15 Opći sud 15. rujna 2016. donio je presudu Italija/Komisija (T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495). Tom presudom Opći sud poništio je obavijesti o otvorenom natječaju EPSO/AD/276/14 radi dobivanja popisa uspješnih kandidata na temelju kojega institucije zapošljavaju administratore (SL 2014., C 74 A, str. 4.) i EPSO/AD/294/14 radi dobivanja popisa uspješnih kandidata na temelju kojega institucije zapošljavaju administratore u području zaštite podataka (SL 2014., C 391 A, str. 1.) zato što je, s jedne strane, ograničenje drugog jezika tih natječaja na njemački, engleski i francuski i, s druge strane, ograničenje jezika komunikacije između EPSO-a i kandidata bila neopravdana diskriminacija na temelju jezika.
- 16 Europska komisija 19. listopada 2016. podnijela je odgovor na tužbu.

- 17 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 8. studenoga 2016. Kraljevina Španjolska zatražila je intervenciju u potporu zahtjevima Talijanske Republike. Rješenjem od 9. prosinca 2016. predsjednik petog vijeća Općeg suda odobrio je tu intervenciju. Kraljevina Španjolska podnijela je 15. veljače 2017. intervencijski podnesak.
- 18 Komisija je 25. studenoga 2016. podnijela žalbu protiv presude od 15. rujna 2016., Italija/Komisija (T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495), koja je upisana pod brojem predmeta C-621/16 P.
- 19 Replika i odgovor na repliku u ovom predmetu podneseni su 5. prosinca 2016. i 20. veljače 2017.
- 20 Opći sud je 20. siječnja 2017., s jedne strane, pozvao stranke da se očituju o relevantnosti predmeta koji je u tijeku pred Sudom i upisan pod brojem C-621/16 P u pogledu predmetnog slučaja kao i o mogućem prekidu postupka u predmetnom slučaju na temelju članka 69. Poslovnika Općeg suda do objave presude Suda u prethodno navedenom predmetu. S druge strane, Opći sud je zatražio od stranaka da podnesu svoja očitovanja o mogućem spajanju predmetnog slučaja i predmeta T-401/16, Španjolska/Komisija i T-443/16, Italija/Komisija u svrhu usmenog dijela postupka ili donošenja odluke kojom se završava postupak u skladu s člankom 68. Poslovnika. Stranke su tim zahtjevima udovoljile u određenom roku.
- 21 Odlukom predsjednika petog vijeća Općeg suda od 21. veljače 2017. postupak je prekinut do objave presude u predmetu C-621/16 P.
- 22 Dana 26. ožujka 2019. Sud je donio presude Španjolska/Parlament (C-377/16, EU:C:2019:249) i Komisija/Italija (C-621/16 P, EU:C:2019:251). Prvom od tih presuda Sud je poništio poziv za iskazivanje interesa Ugovorni djelatnici – Funkcijska skupina I. – Vozači (M/Ž) – EP/CAST/S/16/2016, objavljen u *Službenom listu Europske unije* od 14. travnja 2016. (SL 2016., C 131 A, str. 1.), kao i bazu podataka uspostavljenu na temelju navedenog poziva za iskazivanje interesa zato što Europski parlament, među ostalim, nije dokazao da je ograničenje, s jedne strane, izbora drugog jezika u postupku odabira o kojem je riječ na njemački, engleski i francuski i, s druge strane, jezika komunikacije između Parlamenta i kandidata bilo objektivno i razumno opravdano s obzirom na legitiman cilj u općem interesu u okviru kadrovske politike. Drugom presudom Opći je sud odbacio žalbu koju je podnijela Komisija protiv presude od 15. rujna 2016., Italija/Komisija (T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495). Nakon objave potonje presude, postupak je nastavljen u ovom predmetu.
- 23 Opći je sud 3. travnja 2019. pozvao stranke da se očituju o posljedicama donošenja presuda od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament (C-377/16, EU:C:2019:249) i od 26. ožujka 2019., Komisija/Italija (C-621/16 P, EU:C:2019:251) na ovaj predmet. Stranke su udovoljile tom zahtjevu u određenom roku.
- 24 Budući da se sastav vijeća Općeg suda promijenio, u skladu s člankom 27. stavkom 5. Poslovnika, te je sudac izvjestitelj raspoređen u deveto vijeće, slijedom navedenog, tom je vijeću dodijeljen ovaj predmet.
- 25 Na prijedlog suca izvjestitelja Opći sud (deveto vijeće) odlučio je otvoriti usmeni dio postupka te je u okviru mjera upravljanja postupkom, koje su predviđene člankom 89. Poslovnika, s jedne strane, pozvao stranke da dostave određene dokumente, a što su one učinile u određenim rokovima, i, s druge strane, postavio im pitanja u pisanom obliku te ih pozvao da na njih odgovore na raspravi.
- 26 Odlukom predsjednice devetog vijeća Općeg suda od 6. studenoga 2019., ovaj predmet i predmet T-443/16, Italija/Komisija spojeni su u svrhu usmenog postupka, u skladu s člankom 68. stavcima 1. i 2. Poslovnika.
- 27 Na raspravi održanoj 5. prosinca 2019. saslušana su izlaganja stranaka i njihovi odgovori na pisana i usmena pitanja koja je postavio Opći sud.

- 28 Rješenjem od 27. siječnja 2020. predsjednica devetog vijeća Općeg suda ponovno je otvorila usmeni dio postupka u ovom predmetu i u predmetu T-443/16, Italija/Komisija, na temelju članka 113. stavka 2. točke (a) Poslovnika.
- 29 Nakon što su stranke saslušane, odlukom predsjednice devetog vijeća Općeg suda od 11. veljače 2020. ovaj predmet i predmet T-443/16, Italija/Komisija razdvojeni su, u skladu s člankom 68. stavkom 3. Poslovnika.
- 30 Odlukom od 8. ožujka 2020. predsjednica devetog vijeća Općeg suda zatvorila je usmeni dio postupka u ovom predmetu.
- 31 Talijanska Republika od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi pobijanu obavijest;
  - naloži Komisiji snošenje troškova.
- 32 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:
- odbije tužbu kao neosnovanu;
  - naloži Talijanskoj Republici snošenje troškova.
- 33 Kraljevina Španjolska zahtijeva od Suda da:
- poništi pobijanu obavijest;
  - naloži Komisiji snošenje troškova.

III. Pravo

- 34 Talijanska Republika u prilog tužbi navodi sedam tužbenih razloga, koji se temelje, prvi, na povredi članka 263., 264. i 266. UFEU-a, drugi, na povredi članka 342. UFEU-a i članka 1. i 6. Uredbe Vijeća br. 1 od 15. travnja 1958. o utvrđivanju jezika koji se koriste u Europskoj zajednici za atomsku energiju (SL 1958., 17, str. 1.) (SL posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 17., str. 3.), kako je izmijenjena (u daljnjem tekstu: Uredba br. 1), treći, na povredi članka 6. stavka 3. UEU-a, članka 18. UFEU-a, članka 22. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), članka 1. i 6. Uredbe br. 1, članka 1.d stavaka 1. i 6., članka 27. stavka 2. i članka 28. točke (f) Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije (u daljnjem tekstu: Pravilnik) kao i članka 1. stavaka 2. i 3. Priloga III. Pravilniku, četvrti, na povredi članka 6. stavka 3. UEU-a i načela zaštite legitimnih očekivanja, peti, na zlouporabi ovlasti i povredi „meritornih odredbi koje odgovaraju naravi i ciljevima obavijesti o natječaju”, osobito članka 1.d stavaka 1. i 6., članka 27. stavka 2., članka 28. točke (f), članka 34. stavka 3. i članka 45. stavka 1. Pravilnika kao i načela proporcionalnosti, šesti, na povredi članka 18. i članka 24. stavka 4. UFEU-a, članka 22. Povelje, članka 2. Uredbe br. 1 i članka 1.d stavaka 1. i 6. Pravilnika te, sedmi, na povredi članka 296. stavka 2. UFEU-a, članka 1. i 6. Uredbe br. 1, članka 1.d stavaka 1. i 6. i članka 28. točke (f) Pravilnika, članka 1. stavka 1. točke (f) Priloga III. Pravilniku i načela proporcionalnosti kao i na „iskrivljavanju činjenica”.
- 35 Valja istaknuti da Talijanska Republika svojim tužbenim razlozima u biti osporava zakonitost dvaju dijelova jezičnog uređenja natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest. Tako ona osporava, s jedne strane, odredbe pobijane obavijesti koje ograničavaju izbor drugog jezika na natječaju na njemački, engleski i francuski te, s druge strane, odredbe te obavijesti koje se odnose na jezik na kojem kandidati na tom natječaju mogu komunicirati s EPSO-om.

- 36 Najprije valja istaknuti da, prema pobijanoj obavijesti, u dijelu u kojem se određena testiranja provode na jeziku koji su kandidati odabrali kao jezik 2 predmetnog natječaja, moguća nezakonitost ograničenja izbora tog drugog jezika nužno dovodi do nezakonitosti svih testiranja na tom natječaju.
- 37 Stoga valja razmotriti zakonitost tih dvaju dijelova pobijane obavijesti, jedan nakon drugoga, s obzirom na tužbene razloge i argumente koje su istaknule stranke.

A. Zakonitost ograničenja izbora drugog jezika kandidatima predmetnog natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest na njemački, engleski i francuski

- 38 Dio pobijane obavijesti koji se odnosi na ograničenje izbora drugog jezika kandidatima predmetnog natječaja na njemački, engleski i francuski u biti je predmet trećeg i sedmog tužbenog razloga koje je istaknula Talijanska Republika.
- 39 Treći tužbeni razlog temelji se na tome da se ograničavanjem izbora drugog jezika natječaja o kojem je riječ povređuje članak 6. stavak 3. UEU-a, članak 18. UFEU-a, članak 22. Povelje, članci 1. i 6. Uredbe br. 1, članak 1.d stavci 1. i 6., članak 27. drugi stavak i članak 28. točka (f) Pravilnika kao i članak 1. stavci 2. i 3. Priloga III. Pravilniku. U okviru ovog tužbenog razloga Talijanska Republika tvrdi, posebno, da je to ograničenje diskriminacija na temelju jezika i da razlozi navedeni u tom pogledu u pobijanoj obavijesti nisu takvi da utvrđuju postojanje stvarnih potreba koje ga konkretno opravdavaju.
- 40 Sedmi tužbeni razlog temelji se na povredi članka 296. drugog stavka UFEU-a, članka 1. i 6. Uredbe br. 1, članka 1.d stavaka 1. i 6. te članka 28. točke (f) Pravilnika, članka 1. stavka 1. točke (f) Priloga III. Pravilniku, načela proporcionalnosti kao i na „iskrivljavanju činjenica”. U okviru tog tužbenog razloga Talijanska Republika konkretno navodi nepostojanje i nedostatnost obrazloženja u pobijanoj obavijesti, pritom tvrdeći da samo razlozi koji su povezani s posebnim zahtjevima službe mogu opravdati diskriminaciju na temelju jezika.
- 41 Kraljevina Španjolska podržava argumentaciju Talijanske Republike.
- 42 Iz onoga što je navedeno u točkama 39. i 40. ove presude proizlazi da prethodno navedenim tužbenim razlozima, koje valja razmotriti zajedno, Talijanska Republika u biti ističe povredu obveze obrazlaganja i osporava, prema različitim odredbama koje navodi, osnovanost razloga navedenih u pobijanoj obavijesti za ograničenje izbora drugog jezika kandidatima predmetnog natječaja na njemački, engleski i francuski.

1. Obrazloženje pobijane obavijesti

- 43 Najprije, kad je riječ o mogućem nepostojanju ili nedostatnosti obrazloženja u pobijanoj obavijesti, koje se navodi u okviru sedmog tužbenog razloga, Komisija osporava argumentaciju Talijanske Republike. Konkretno, ona tvrdi da je opravdanje ograničenja izbora drugog jezika predmetnog natječaja na njemački, engleski i francuski bilo pravilno navedeno u Prilogu II. toj obavijesti i potvrđeno činjeničnim elementima navedenima u prilogu odgovoru na tužbu. Nadalje, ona u tom pogledu podsjeća na to da, s obzirom na to da je prema sudskoj praksi pobijana obavijest opći akt, njezino obrazloženje može se ograničiti na navođenje, s jedne strane, „cjelokupne situacije” koja je dovela do donošenja akta o kojem je riječ i, s druge strane, „općenitih ciljeva” koji se tim aktom žele postići.
- 44 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je prema ustaljenoj sudskoj praksi obveza obrazlaganja odluka bitan postupovni zahtjev, koji treba razlikovati od pitanja osnovanosti razlogâ koje se odnosi na materijalnu zakonitost spornog akta. Naime, obrazloženje akta sastoji se od formalnog iznošenja razloga na kojima se temelji. Ako ti razlozi sadržavaju pogreške, one utječu na materijalnu zakonitost predmetnog akta, ali ne i na njegovo obrazloženje, koje može biti dovoljno iako su u njemu izneseni

pogrešni razlozi (vidjeti presudu od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 79. (neobjavljena) i navedenu sudsku praksu te rješenje od 5. rujna 2019., Italija/Komisija, T-313/15 i T-317/15, neobjavljeno, EU:T:2019:582, t. 49. i navedenu sudsku praksu).

45 U ovom slučaju, kao što to proizlazi iz razmatranja navedenih u dijelu pobijane obavijesti naslovljenom „Uvjeti za prijavu” kao i iz Priloga II. toj obavijesti, kako su navedeni u točkama 6. do 11. ove presude, navedena obavijest sadržava obrazloženje kojim se nastoji opravdati ograničenje izbora drugog jezika predmetnog natječaja. Konkretnije, navedeno je da je to ograničenje uvedeno u vezi s uvjetima definiranim u točki 2. Priloga II. toj obavijesti (vidjeti točku 10. ove presude) i da se ono temelji na trima razlozima, tj., prvo, potrebi da novozaposlene osobe budu sposobne odmah početi raditi, drugo, prirodi postupka odabira i, treće, proračunskim i operativnim ograničenjima. Ti razlozi navedeni su u uvodnom dijelu tog priloga (vidjeti točku 8. ove presude) i detaljnije su opisani u njegovoj točki 1. podtočkama i. do iii. (vidjeti točku 9. ove presude). Stoga se autoru te obavijesti, odnosno EPSO-u, ne može prigovoriti povreda obveze obrazlaganja. Pitanje osnovanosti tog obrazloženja zasebno je pitanje i razmotrit će se u nastavku.

2. Osnovanost razloga za ograničenje izbora drugog jezika kandidatima na predmetnom natječaju u pobijanoj obavijesti na njemački, engleski i francuski

a) Postojanje diskriminacije

46 Talijanska Republika ističe da načelo višejezičnosti, zaštićeno člankom 22. Povelje, ne dopušta ograničenje izbora drugog jezika natječaja na ograničen broj službenih jezika, nego, suprotno, podrazumijeva mogućnost da kandidati izaberu svaki službeni jezik. Prema njezinu mišljenju, iako je točno da iz određenih odredaba Pravilnika, konkretno članka 1. stavka 1. točke (f) njegova Priloga III., proizlazi da je moguće ograničiti izbor tog drugog jezika, ta ograničenja nikada ne mogu biti pravilo za sve natječaje.

47 S druge strane, Komisija smatra, među ostalim, da – u dijelu u kojem se jezično ograničenje predviđeno pobijanom obavijesti odnosi samo na drugi jezik koji kandidati na predmetnom natječaju trebaju izabrati za sudjelovanje na, posebno, testiranjima u centru za procjenu kandidata, a ne na njihov materinji jezik ili prijavljeni prvi jezik na kojem se mogu provoditi računalni testovi s višestrukim izborom odgovora – to ograničenje ne dovodi do diskriminacije na temelju jezika.

48 U tom pogledu valja podsjetiti na to da se člankom 1. Uredbe br. 1 propisuje kako slijedi:

„Službeni jezici i radni jezici institucija Unije su bugarski, češki, danski, engleski, estonski, finski, francuski, grčki, hrvatski, irski, latvijski, litavski, mađarski, malteški, nizozemski, njemački, poljski, portugalski, rumunjski, slovački, slovenski, španjolski, švedski i talijanski.”

49 Također valja istaknuti da, kao što je to navedeno u točki 67. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), iako članak 1. Uredbe br. 1 izričito navodi koji su radni jezici institucija Unije, njezin članak 6. predviđa da one mogu svojim poslovnicima predvidjeti načine primjene jezičnog uređenja utvrđene tom uredbom. Nadalje, u istoj točki te presude Sud je naveo da institucije na koje se odnosi obavijest o kojoj je riječ u tom predmetu nisu u svojim poslovnicima predvidjele, u skladu s člankom 6. navedene uredbe, načine primjene tog jezičnog uređenja.

50 U tom pogledu najprije treba istaknuti da se na temelju elemenata koji proizlaze iz spisa u ovom predmetu ne može utvrditi da su institucije na koje se odnosi pobijana obavijest do njezine objave u svojim poslovnicima donijele odredbe kojima se definiraju načini primjene općeg jezičnog uređenja utvrđenog Uredbom br. 1, u skladu s njezinim člankom 6. Suprotno tomu, Komisija tvrdi da „nijedna institucija nikada nije donijela takav poslovnik”.

- 51 Osim toga, članak 1.d stavak 1. Pravilnika propisuje da je u njegovoj primjeni zabranjena svaka diskriminacija, među ostalim, i ona koja se temelji na jeziku. U skladu s člankom 1.d stavkom 6. prvom rečenicom Pravilnika, „[n]e dovodeći u pitanje načela nediskriminacije i proporcionalnosti, svako ograničenje njihove primjene mora se temeljiti na objektivnim i opravdanim razlozima te mora biti usmjereno na opravdane ciljeve od općeg interesa u okviru kadrovske politike”.
- 52 Usto, člankom 28. točkom (f) Pravilnika propisano je da se dužnosnik smije imenovati samo ako dostavi dokaz o temeljitom poznavanju jednog od jezika Unije i o zadovoljavajućem poznavanju nekog drugog jezika Unije. Iako ta odredba precizira da se zadovoljavajuće poznavanje nekog drugog jezika zahtijeva „na razini potrebnoj za obavljanje poslova” koje će kandidat izvršavati, ona ne navodi kriterije koji se mogu uzeti u obzir za ograničenje izbora tog jezika među službenim jezicima navedenima u članku 1. Uredbe br. 1 (vidjeti presudu od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 85. (neobjavljena) i navedenu sudsku praksu te rješenje od 5. rujna 2019., Italija/Komisija, T-313/15 i T-317/15, neobjavljeno, EU:T:2019:582, t. 55. i navedenu sudsku praksu).
- 53 Takvi kriteriji ne proizlaze ni iz članka 27. Pravilnika, čiji prvi stavak, bez upućivanja na znanje jezika, propisuje: „[z]apošljavanje se provodi kako bi institucija dobila najsposobnije, najučinkovitije i najčasnije dužnosnike koji se odabiru na najširoj mogućoj zemljopisnoj osnovi među državljanima država članica Unije” i da „nijedno radno mjesto nije rezervirano za državljane određene države članice”. Isto vrijedi i za drugi stavak tog članka, koji se ograničava na propisivanje da „[n]ačelo jednakosti građana Unije omogućuje svakoj instituciji da donese odgovarajuće mjere ako primijeti znatnu neravnotežu državljanstva među dužnosnicima koja se ne može opravdati objektivnim kriterijima”, precizirajući, posebno, da „[t]e odgovarajuće mjere moraju biti opravdane i ne smiju nikada imati za posljedicu kriterije za zapošljavanje koji se ne temelje na zaslugama”.
- 54 Konačno, u skladu s člankom 1. stavkom 1. točkom (f) Priloga III. Pravilniku, u obavijesti o natječaju mogu se navesti, kad je primjenjivo, razina poznavanja jezika potrebna s obzirom na posebnu prirodu određenog slobodnog radnog mjesta. Međutim, iz te odredbe ne proizlazi opća ovlast za ograničenje izbora drugog jezika natječaja na određeni ograničeni broj službenih jezika od onih navedenih u članku 1. Uredbe br. 1 (vidjeti presudu od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 86. (neobjavljena) i navedenu sudsku praksu te rješenje od 5. rujna 2019., Italija/Komisija, T-313/15 i T-317/15, neobjavljeno, EU:T:2019:582, t. 56. i navedenu sudsku praksu).
- 55 Iz svih tih razmatranja proizlazi da ograničenje izbora drugog jezika kandidatima na natječaju na ograničeni broj jezika, pri čemu su isključeni ostali službeni jezici, predstavlja diskriminaciju na temelju jezika, koja je u načelu zabranjena na temelju članka 1.d stavka 1. Pravilnika (vidjeti u tom smislu presudu od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament, C-377/16, EU:C:2019:249, t. 66.). Naime, očito je da se takvim ograničenjem određeni mogući kandidati, odnosno oni koji posjeduju zadovoljavajuće znanje barem jednog od određenih jezika, stavljaju u povoljniji položaj jer mogu sudjelovati u natječaju te se tako zaposliti kao dužnosnici ili članovi osoblja Unije, dok su drugi kandidati koji ne posjeduju takvo znanje iz njega isključeni (vidjeti presudu od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 91. (neobjavljena) i navedenu sudsku praksu i rješenje od 5. rujna 2019., Italija/Komisija, T-313/15 i T-317/15, neobjavljeno, EU:T:2019:582, t. 57. i navedenu sudsku praksu).
- 56 Argumenti koje ističe Komisija ne mogu pobiti prethodno navedeni zaključak.
- 57 Kao prvo, argument prema kojem ograničenje izbora drugog jezika predmetnog natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest nije diskriminacija na temelju jezika, „s obzirom na to da se ograničenje korištenja jezika na natječaju ne odnosi na materinji ili prvi jezik kandidata, nego samo na drugi jezik koji oni moraju izabrati”, treba odbiti kao bespredmetan. Naime, doseg zabrane diskriminacije na temelju jezika iz članka 1.d stavka 1. Pravilnika nije ograničen na korištenje materinjeg jezika osoba koje su obuhvaćene područjem primjene te odredbe ili prvog izjavljenog jezika u okviru natječaja za zapošljavanje dužnosnika ili službenika Unije.

- 58 Kao drugo, treba odbiti Komisijin argument koji proizlazi iz mogućnosti da kandidati koriste svoj materinji jezik za računalne testove s višestrukim izborom odgovora, pri čemu jezik testova u centru za procjenu kandidata obvezno mora biti različit od tog jezika. Naime, nijedna odredba u pobijanoj obavijesti ne omogućuje zaključak da će kandidati nužno pristupiti računalnim testovima s višestrukim izborom odgovora na svojem glavnom jeziku (odnosno, u pravilu, svojem materinjem jeziku), a još manje da su oni to dužni. Stoga ništa ne sprečava kandidata čiji je materinji jezik njemački, engleski ili francuski i koji također posjeduje temeljito znanje nekog drugog od tih triju jezika da navede potonji kao svoj prvi jezik natječaja i nakon toga pristupi drugim testiranjima predviđenima u pobijanoj obavijesti na svojem glavnom jeziku. Stoga je očito da kandidat čiji glavni jezik nije jedan od triju prethodno navedenih jezika ne bi imao mogućnost takvog istog izbora. Primjer testa verbalnog zaključivanja koji je podnijela Komisija ne može dovesti u pitanje tu ocjenu, s obzirom na to da se ne može samo na temelju tog dokumenta isključiti da temeljito znanje, tj. savršeno poznavanje nekog drugog jezika koji nije glavni jezik može predmetnom kandidatu omogućiti da prođe tu vrstu testa.
- 59 Nadalje, točno je da se prema točki 94. presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752) cilj natječaja, a koji je osigurati institucijama najsposobnije, najučinkovitije i najčasnije dužnosnike, može bolje ostvariti ako kandidati mogu polagati selekcijske testove na materinjem jeziku ili na drugom jeziku za koji smatraju da ga najbolje znaju. Međutim, suprotno onomu što proizlazi iz Komisijinih podnesaka, iz te presude ne može se zaključiti da bi svako ograničenje kandidatima izbora drugog jezika bilo opravdano pod uvjetom da kandidati među jezicima koji su predloženi u pobijanoj obavijesti mogu izabrati onaj koji najbolje poznaju nakon svojeg materinjeg jezika. Naime, ništa ne isključuje da drugi jezik za koji navedeni kandidati „smatraju da najbolje poznaju”, u smislu točke 94. prethodno navedene presude, bude jezik koji nije njemački, engleski ili francuski (vidjeti presudu od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 95. (neobjavljena) i navedenu sudsku praksu te rješenje od 5. rujna 2019., Italija/Komisija, T-313/15 i T-317/15, neobjavljeno, EU:T:2019:582, t. 62. i navedenu sudsku praksu).
- 60 Međutim, prema sudskoj praksi, iz svih prethodno navedenih odredbi proizlazi da interes službe može predstavljati legitiman cilj koji se može uzeti u obzir. Među ostalim, iako članak 1.d stavak 1. Pravilnika doista zabranjuje svaku diskriminaciju na temelju jezika, njegov stavak 6. prva rečenica, međutim, predviđa mogućnost ograničenja te zabrane, pod uvjetom da se ona temelje na „objektivnim i opravdanim razlozima” i da su usmjerena na „opravdane ciljeve od općeg interesa u okviru kadrovske politike” (vidjeti presudu od 26. ožujka 2019., Komisija/Italija, C-621/16 P, EU:C:2019:251, t. 89.).
- 61 Stoga je široka diskrecijska ovlast koju Unijine institucije imaju u pogledu organizacije svojih službi, kao i EPSO kada izvršava, kao u ovom slučaju, ovlasti koje su mu dodijelile navedene institucije, nužno uređena člankom 1.d Pravilnika, tako da se razlike u postupanju na temelju jezika koje proizlaze iz ograničenja u pogledu jezičnog uređenja natječaja kojim se ograničava broj službenih jezika mogu dopustiti samo ako je takvo ograničenje objektivno opravdano i proporcionalno stvarnim potrebama službe (vidjeti presudu od 26. ožujka 2019., Komisija/Italija C-621/16 P, EU:C:2019:251, t. 90. i navedenu sudsku praksu).
- 62 S obzirom na sve prethodno navedeno, ako je ograničenje izbora drugog jezika natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest diskriminacija na temelju jezika, koja je u načelu zabranjena na temelju članka 1.d stavka 1. Pravilnika (vidjeti točku 55. ove presude), valja razmotriti je li EPSO ograničavajući taj izbor na njemački, engleski i francuski povrijedio članak 1.d neopravdanom diskriminacijom.

b) Postojanje opravdanja za spornu diskriminaciju

- 63 Najprije, Talijanska Republika smatra da jezične vještine kandidata nisu obuhvaćene sposobnostima iz članka 27. prvog stavka Pravilnika, tako da na ocjenu kandidata u okviru testova natječaja, kako bi ona bila učinkovita i nediskriminatorna, jezične vještine ne bi trebale imati odlučujući utjecaj. Stoga

ograničenje izbora drugog jezika pretpostavlja da se na odgovarajući način izlože i obrazlože posebne potrebe koje to ograničenje konkretno opravdavaju, u smislu da se mora utvrditi veza između drugog jezika i posebnog posla koji će izvršavati uspješni kandidati iz predmetnog natječaja.

- 64 U ovom slučaju različitost poslova koje će izvršavati uspješni kandidati iz predmetnog natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest podrazumijeva zapošljavanje osoba koje posjeduju različite jezične vještine. Naime, Talijanska Republika smatra da je zbog širokog područja revizije nad upravljanjem država članica strukturnim fondovima očito da obavljanje poslova te vrste zahtijeva najšire moguće znanje jezika Unije.
- 65 Međutim, razlozi za opravdanje spornog ograničenja u pobijanoj obavijesti nisu povezani s izvršavanjem konkretnih zadataka ni s posebnim zahtjevima službe.
- 66 Stoga, kao prvo, Talijanska Republika ističe da razlog koji se temelji na potrebi zapošljavanja uspješnih kandidata koji su sposobni odmah početi raditi nije zahtjev kojim se može opravdati takva ozbiljna jezična diskriminacija. Naime, na takav cilj ne može se pozivati općenito i teorijski, nego ga se mora staviti u odnos s posebnim poslovima koji će se izvršavati. Prema tome, ograničenja jezičnog uređenja natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest ne mogu se prihvatiti, osim u slučaju u kojem bi se dokazalo da bez tih ograničenja novozaposleni dužnosnici sigurno ne bi bili sposobni raditi.
- 67 U odnosu na navod u pobijanoj obavijesti o zahtjevima interne komunikacije, ta obavijest ni na koji način nije dokazala po čemu je ta komunikacija od ključne važnosti za izvršavanje posebnih zadataka koji bi bili povjereni novozaposlenim uspješnim kandidatima ni zašto bi se ona nužno trebala odvijati na njemačkom, engleskom ili francuskom jeziku. Prema mišljenju Talijanske Republike, takvi se zahtjevi ne mogu predstaviti kao prethodno utvrđena vrsta opće vrijednosti kojom se može opravdati, uvijek i u svakom slučaju, ograničenje temeljnih prava. Usto, ne postoji nikakav dokaz da su tri jezika o kojima je riječ jezici koji se najviše koriste u internoj komunikaciji institucija Unije.
- 68 Kao drugo, kad je riječ o razlogu koji se temelji na prirodi postupka odabira, Talijanska Republika tvrdi da taj razlog sam po sebi ne može opravdati tako ozbiljnu jezičnu diskriminaciju. Osim toga, pobijana obavijest ne navodi razloge zbog kojih bi korištenje njemačkog, engleskog ili francuskog bio jedini način osiguranja maksimalne učinkovitosti tog postupka.
- 69 Kao treće i posljednje, kad je riječ o razlogu koji je povezan s proračunskim i operativnim ograničenjima, Talijanska Republika smatra da financijski zahtjevi nikada ne mogu sami po sebi opravdati diskriminaciju koja utječe na temeljno pravo. U svakom slučaju Prilog II. pobijanoj obavijesti ne navodi koji bi bili troškovi drukčijeg sustava ni zašto je samo sustav koji se temelji na trima jezicima određenima u ovom slučaju, a ne, primjerice, na trima drugim jezicima, u skladu s proračunskim zahtjevima.
- 70 Komisija ističe da institucijama Unije široka diskrecijska ovlast koju imaju u području kadrovske politike omogućuje utvrđivanje interesa službe i sposobnosti koje moraju posjedovati novozaposlene osobe na temelju članka 27. prvog stavka Pravilnika, ali također i utvrđivanje ciljeva koji mogu opravdati jezično ograničenje na temelju članka 1.d stavka 6. prve rečenice Pravilnika.
- 71 U ovom slučaju, prema pobijanoj obavijesti, interes službe sastojao se od potrebe da se osigura učinkovito funkcioniranje institucija na koje se odnosi predmetna obavijest, odnosno Komisije i Europskog revizorskog suda, zapošljavanjem osoblja koje je odmah sposobno raditi i koje će se, zahvaljujući znanju jezika na kojima se većinom odvija komunikacija, moći lakše integrirati u novo i međunarodno radno okruženje.
- 72 Stoga, prema Komisijinu mišljenju, ograničenje izbora drugog jezika natječaja o kojem je riječ na njemački, engleski i francuski temelji se na objektivnim elementima, odnosno na činjenici da se na tim trima jezicima većinom odvija komunikacija unutar dviju institucija koje su navedene u točki 71. ove

presude. U prilog toj tvrdnji Komisija je uz svoj odgovor na tužbu dostavila niz elemenata, odnosno, s jedne strane, različite tekstove koje je donijela ona sama i Revizorski sud i, s druge strane, statističke podatke koji svjedoče o stupnju rasprostranjenosti konkretno tih triju jezika među osobljem zaduženim za reviziju u tim institucijama.

- 73 Osim toga, prema Komisijinu mišljenju, ne može se prihvatiti da se cilj natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest sastoji samo od provjere sposobnosti kandidata i da je cilj ocjene njihove sposobnosti izražavanja na jeziku različitom od njihova materinjeg jezika potpuno sporedan. Suprotno tomu, ključno je osigurati uvjete učinkovite interne komunikacije, vodeći računa o tome da svaki dužnosnik posjeduje zadovoljavajuću razinu poznavanja jednog od triju jezika na kojima se većinom odvija komunikacija unutar predmetnih institucija. Stoga kandidat koji ne bi mogao komunicirati na jednom od tih triju jezika ne bi imao kvalitetu „najsposobnijeg” dužnosnika u smislu članka 27. Pravilnika.
- 74 Usto, Komisija ističe da bi pristup Talijanske Republike prema kojem bi se drugi jezik natječaja o kojem je riječ trebao moći izabrati između svih službenih jezika doveo do velikog financijskog troška. Doista, u radnom okruženju u kojem njemački, engleski i francuski imaju očitu prevlast taj trošak bio bi očito neopravdan.
- 75 Takav pristup također ne uzima u obzir posebnosti testova u centru za procjenu kandidata. Prema Komisijinu mišljenju, u dijelu u kojem je malo vjerojatno da članovi povjerenstva za odabir temeljito vladaju svim službenim jezicima Unije, kandidati bi se morali izražavati uz pomoć tumača, što je očito potpuno besmisleno s obzirom na cilj zapošljavanja uspješnih kandidata koji su sposobni odmah početi raditi.
- 76 Usto, prema Komisijinu mišljenju, tri jezika o kojima je riječ su tri strana jezika koji se najviše uče u državama članicama i koji su najpoznatiji u Europi, kao i oni za koje građani Unije smatraju da ih je najkorisnije učiti. To proizlazi, među ostalim, iz različitih elemenata koje je ta institucija dostavila zajedno sa svojim odgovorom na tužbu.
- 77 U replici Talijanska Republika osporava, konkretno, relevantnost elemenata koje je podnijela Komisija sa svojim odgovorom na tužbu.
- 78 U odgovoru na repliku Komisija ostaje pri svojoj argumentaciji i ističe, među ostalim, da elementi koje je podnijela dokazuju njezinu osnovanost.
- 79 Kraljevina Španjolska u biti navodi da je cilj natječaja o kojem je riječ zapošljavanje administratora u području revizije koji će izvršavati svoje poslove koji se odnose na sve sektore aktivnosti Unije u državama članicama kao i u trećim državama. Stoga ona smatra da uspješni kandidati moraju posjedovati najveći mogući raspon jezičnih vještina. Kad je riječ o elementima koje je podnijela Komisija, Kraljevina Španjolska kvalificira ih kao nepotpune, s obzirom na to da ne odražavaju ni situaciju u svim institucijama ni situaciju u institucijama na koje se odnosi pobijana obavijest.

1) Razlozi iz pobijane obavijesti

- 80 Najprije valja podsjetiti na to da u okviru postupka odabira osoblja institucije imaju široku diskrecijsku ovlast u procjeni interesa službe kao i kvalifikacija i zasluga kandidata koje treba uzeti u obzir. Stoga nije isključeno da interes službe zahtijeva da osobe koje će se zaposliti posjeduju specifične jezične vještine. Prema tome, posebna priroda poslova koje valja obaviti može opravdati zapošljavanje na temelju, među ostalim, izvrsnog poznavanja određenog jezika (vidjeti presudu od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament, C-377/16, EU:C:2019:249, t. 67. i 68. i navedenu sudsku praksu).

- 81 Međutim, na instituciji koja je ograničila jezično uređenje postupka odabira na manji broj službenih jezika Unije jest da dokaže da je takvo ograničenje prikladno za odgovaranje na stvarne potrebe u pogledu dužnosti koje će zaposlene osobe morati obavljati. Osim toga, svi uvjeti koji se odnose na posebna poznavanja jezika moraju biti proporcionalni tom interesu i temeljiti se na jasnim, objektivnim i predvidljivim kriterijima kako bi se kandidatima omogućilo da razumiju razloge za takve uvjete, a sudovima Unije da nadziru njihovu zakonitost (vidjeti presude od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament, C-377/16, EU:C:2019:249, t. 69. i navedenu sudsku praksu i od 26. ožujka 2019., Komisija/Italija, C-621/16 P, EU:C:2019:251, t. 93. i navedenu sudsku praksu).
- 82 U tom okviru na sudu Unije je da provede *in concreto* razmatranje pravila kojima se utvrđuje jezično uređenje natječaja poput onoga na koji se odnosi pobijana obavijest, s obzirom na to da je samo na temelju takvog ispitivanja moguće utvrditi poznavanje jezika koje institucije, u slučaju posebnih funkcija, mogu objektivno zahtijevati u interesu službe i je li stoga ograničenje izbora jezika koji se mogu koristiti u sudjelovanju na natječaju objektivno opravdano i proporcionalno stvarnim potrebama službe (vidjeti presudu od 26. ožujka 2019., Komisija/Italija, C-621/16 P, EU:C:2019:251, t. 94.).
- 83 Konkretnije, sud Unije stoga mora provjeriti ne samo materijalnu točnost navedenih dokaznih elemenata, njihovu pouzdanost i dosljednost nego i jesu li ti elementi skup relevantnih podataka koje treba uzeti u obzir prilikom ocjene složene situacije te mogu li se njima poduprijeti zaključci koji su na temelju njih izvedeni (vidjeti presudu od 26. ožujka 2019., Komisija/Italija, C-621/16 P, EU:C:2019:251, t. 104. i navedenu sudsku praksu).
- 84 Kao što to proizlazi iz točke 8. ove presude, Prilog II. pobijanoj obavijesti u uvodnom dijelu navodi da je cilj natječaja o kojem je riječ sastavljanje popisa uspješnih kandidata za zapošljavanje administratora u području revizije u Europskoj komisiji te za „određen broj” administratora na Revizorskom sudu. Kad je riječ o ograničenju izbora drugog jezika predmetnog natječaja na njemački, engleski i francuski, u tom Prilogu II. precizira se da je tako odlučeno s obzirom na kriterije definirane u njegovoj točki 2. (vidjeti točku 10. ove presude) kao i na temelju triju razloga, to jest, kao prvo, zahtjeva da novozaposleno osoblje bude sposobno odmah početi raditi, kao drugo, prirode postupka odabira i, kao treće, proračunskih i operativnih ograničenja (vidjeti točku 45. ove presude).
- 85 Najprije, kad je riječ o razlogu koji se temelji na proračunskim i operativnim ograničenjima, valja istaknuti da, onako kako je definiran u točki 1. podtočki iii. Priloga II. pobijanoj obavijesti, taj razlog može služiti, najviše, samo za *in abstracto* opravdanje ograničenja broja jezika koji se mogu izabrati kao drugi jezik natječaja o kojem je riječ. Suprotno tomu, on ne omogućuje utvrđivanje preciznog broja tih jezika niti objašnjava zašto su neki jezici izabrani, a drugi isključeni.
- 86 Isto tako, zbog činjenice da se u točki 1. Priloga II. pobijanoj obavijesti koriste općeniti pojmovi, razlog koji se temelji na proračunskim i operativnim ograničenjima bilo bi moguće primijeniti ne samo na natječaj o kojem je riječ nego i na bilo koji natječaj koji organizira EPSO. Stoga razlog o kojem je riječ ne sadržava nikakav navod o konkretnim proračunskim ili operativnim ograničenjima s kojima se EPSO ili službe na koje se odnosi pobijana obavijest suočavaju i koja bi u ovom konkretnom slučaju opravdala ograničenje izbora drugog jezika predmetnog natječaja samo na određene jezike. Ni Komisija nije iznijela konkretne elemente o prednostima koje jezično uređenje predviđeno pobijanom obavijesti ima u pogledu proračunskih i operativnih resursa ni o posljedicama do kojih bi dovela primjena drukčijeg uređenja.
- 87 U svakom slučaju, valja podsjetiti na to da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, proračunska pitanja ne mogu opravdati diskriminaciju (vidjeti presudu od 1. ožujka 2012., O’Brien, C-393/10, EU:C:2012:110, t. 66. i navedenu sudsku praksu). Osim toga, iz postojeće sudske prakse ne proizlazi da cilj smanjenja troškova institucija Unije sam po sebi može predstavljati cilj od općeg interesa koji priznaje Unija.
- 88 Dakle, razlog koji se temelji na proračunskim i operativnim ograničenjima kako su navedena u točki 1. podtočki iii. Priloga II. pobijanoj obavijesti sam po sebi ne može opravdati spornu diskriminaciju.

- 89 Istovjetna razmatranja nameću se u pogledu razloga navedenog u točki 1. podtočki ii. Priloga II. pobijanoj obavijesti, koji se odnosi na prirodu postupka odabira i, konkretnije, na posebnosti testova u centru za procjenu kandidata. Naime, isto kao i razlog koji se temelji na proračunskim i operativnim ograničenjima, razlog o kojem je riječ mogao bi se, zbog svoje općenitosti, primijeniti na bilo koji natječaj i ne omogućuje opravdanje izbora triju jezika u posebnom okviru natječaja o kojem je riječ. Usto, Komisija ne ističe nikakve konkretne navode u tom pogledu. Konkretno, statistički podaci koje je dostavila Komisija u pogledu glavnog jezika koji su kandidati izabrali na natječajima održanima između 2010. i 2012. nisu relevantni za ocjenu zahtjeva koji se odnose na izbor drugog jezika u okviru natječaja o kojem je riječ. Isto vrijedi i za podatke koji se odnose na drugi jezik koji su kandidati izabrali na natječajima koji su se održali 2005., odnosno prije datuma izmjene EPSO-ovih postupaka natječaja kojima su se uveli testovi u centru za procjenu kandidata.
- 90 Osim toga, kad je riječ o doseg u tog razloga, valja istaknuti, kao što to jasno proizlazi iz točke 1. podtočke ii. Priloga II. pobijanoj obavijesti, ocjenom različitih sposobnosti kandidata u okviru centra za procjenu „[...] institucije Unije procjenjuju sposobnost [tih potonjih] da odmah počnu obavljati svoje radne zadatke u okruženju vrlo sličnom stvarnim uvjetima na radnome mjestu”. Iz njegova teksta očito je, dakle, da je razlog koji se temelji na prirodi postupka odabira zapravo povezan s onim koji se temelji na potrebi da novozaposlene osobe budu sposobne odmah početi raditi. Taj zaključak Komisija ne osporava i u svojim podnescima navodi da razlog o kojem je riječ čini „dodatan element” koji odražava izbor institucija metode odabira koja se sastoji od simulacije stvarnog radnog okruženja i usredotočena je na sposobnosti kandidata da komuniciraju u međunarodnom kontekstu. Isto tako, valja istaknuti da EPSO-ov program za provedbu izmjene postupaka natječaja od 11. rujna 2008., koji je podnijela Komisija, prije svega služi za prikazivanje činjenice da je cilj zapošljavanja osoblja koje je sposobno odmah početi raditi izravno vezan uz tu izmjenu.
- 91 Iz toga proizlazi da ni razlog koji se temelji na proračunskim i operativnim ograničenjima ni onaj koji se temelji na prirodi postupka odabira ne može sam po sebi, ili zajedno, opravdati ograničenje izbora drugog jezika kandidatima na predmetnom natječaju u pobijanoj obavijesti, osobito jer se na temelju tih razloga ne može dokazati zašto se taj izbor treba izvršiti samo među trima službenim jezicima određenima u ovom slučaju, odnosno između njemačkog, engleskog i francuskog, uz isključenje drugih službenih jezika Unije. Suprotno tomu, razlog koji se temelji na potrebi da novozaposlene osobe budu sposobne odmah početi raditi možda bi mogao opravdati ograničenje na ta tri određena jezika (vidjeti u tom smislu presudu od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 106. (neobjavljena) i navedenu sudsku praksu).
- 92 Nadalje, osnovna priroda tog razloga potvrđena je Općim pravilima, koja u točki 1.3. navode da „[m]ogućnosti odabira drugog jezika na natječajima definiraju se u skladu s interesima službe prema kojima novi zaposlenici moraju biti sposobni odmah početi raditi i učinkovito komunicirati u svom svakodnevnom radu”.
- 93 Kad je riječ o razlogu koji se temelji na potrebi da novozaposlene osobe budu sposobne odmah početi raditi, iz uvodnog dijela kao i iz točke 1. podtočke i. Priloga II. pobijanoj obavijesti proizlazi da kandidati na natječaju o kojem je riječ moraju „na primjerenoj razini vlada[ti] jezicima koji će im omogućiti učinkovito obavljanje njihovih poslova, a osobito [...] da su uspješni kandidati u svakodnevnom radu sposobni učinkovito komunicirati sa svojim kolegama i nadređenima” (vidjeti točku 9. ove presude). Stoga, „[s] obzirom na to da su engleski, francuski i njemački najčešći jezici usmene i administrativne komunikacije i prevođenja u institucijama [Unije], jedan od dva obvezna jezika kandidata mora biti jedan od tih jezika”. Osim toga, „dobro poznavanje engleskog, francuskog ili njemačkog jezika smatra se bitnim za analizu stanja subjekata nad kojima je provedena revizija, prezentacije, rasprave i sastavljanje izvješća, kako bi se osigurala učinkovita suradnja i razmjena informacija sa službama nad kojima se provodi revizija te s odgovarajućim tijelima” (vidjeti točku 8. ove presude).

- 94 U tom pogledu valja istaknuti da, s obzirom na sudsku praksu navedenu u točkama 80. i 81. ove presude, razlozi izneseni u njezinoj točki 93., iako upućuju na postojanje interesa službe da novi zaposlenici mogu učinkovito komunicirati nakon preuzimanja dužnosti, nisu sami po sebi dovoljan dokaz o tome da predmetne dužnosti, odnosno one administratora u području revizije u institucijama na koje se odnosi pobijana obavijest, zahtijevaju konkretno poznavanje njemačkog, engleskog ili francuskog, a ne i ostalih službenih jezika Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament, C-377/16, EU:C:2019:249, t. 72.).
- 95 Taj zaključak nije doveden u pitanje opisom poslova koje će izvršavati uspješni kandidati, kako su navedeni u pobijanoj obavijesti.
- 96 Naime, prema Prilogu I. pobijanoj obavijesti, koji je naslovljen „Poslovi radnog mjesta”, poslovi tih uspješnih kandidata bit će, među ostalim, „razvoj dobrog razumijevanja i poznavanja poslovnih postupaka subjekata revizije”, „obavljanje revizije učinkovitosti, usklađenosti i isplativosti u širokom spektru područja politika i poslovnih postupaka [Unije]”, „potvrđivanje nalaza revizije sa subjektom revizije”, „objavljivanje nalaza revizije, rizika i preporuka u jasnim i sažetim nacrtima izvješća/završnim izvješćima” ili „pružanje usluga savjetovanja/konzultiranja na zahtjev djelatnika uprave”. Isto tako, iz uvodnog dijela Priloga II. pobijanoj obavijesti proizlazi da predmetni poslovi uključuju „analizu stanja subjekata nad kojima je provedena revizija”, pripremu „prezentacija, rasprava i sastavljanje izvješća” kao i „učinkovitu suradnju i razmjenu informacija sa službama nad kojima se provodi revizija te s odgovarajućim tijelima”. Osim toga, u dijelu naslovljenom „Poslovi administratora u području revizije” pobijana obavijest navodi da „[r]evizori tijekom svoje karijere mogu biti zaduženi za provedbu revizija u raznim državama članicama [Unije] i trećim zemljama”.
- 97 Kao što je to precizirala Komisija na raspravi u odgovoru na mjeru upravljanja postupkom, „subjektom nad kojim se provodi revizija” treba smatrati tijela kao što su agencije Unije, Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD), Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) ili druge institucije, dok pod „službom nad kojom se provodi revizija” treba smatrati različite službe Komisijinih glavnih uprava. Suprotno tomu, pojam „odgovarajuće tijelo” upućuje na proračunska tijela, odnosno Vijeće Europske unije i Parlament.
- 98 Međutim, jasno je da nije moguće samo na temelju opisa poslova navedenih u pobijanoj obavijesti utvrditi kako će znanje jednog od triju jezika na koje je ograničen izbor drugog jezika predmetnog natječaja omogućiti zaposlenim uspješnim kandidatima da budu sposobni odmah početi raditi. Konkretno, nijedan element u toj obavijesti ne omogućuje dokazivanje da će se ta tri jezika doista koristiti u izvršavanju zadataka navedenih u Prilogu I. toj obavijesti ili u pripremi prezentacija, raspravama ili sastavljanju izvješća na koje se upućuje u uvodnom dijelu Priloga II. Isto tako, iz navedene obavijesti uopće ne proizlazi da se prethodno navedena tri jezika stvarno koriste u izvješćima administratora koji su zaduženi za poslove revizije i koji surađuju sa subjektima ili službama nad kojima se provodi revizija kao i s odgovarajućim tijelima.
- 99 Usto, različiti zadaci koje navodi pobijana obavijest, koji uključuju ne samo poslove interne revizije nego i službena putovanja u različite države članice i treće države, i to „u širokom području politika [Unije] i operativnim postupcima”, nastoji se zapravo istaknuti, bez isključivanja mogućnosti da se temeljito poznavanje određenog jezika pokaže nužnim, da zapošljavanje osoblja s različitim jezičnim vještinama predstavlja prednost za funkcioniranje službe.
- 100 Iz toga proizlazi da, čak i ako ga se čita u odnosu na opis poslova koji je naveden u pobijanoj obavijesti, razlog koji se temelji na potrebi da novozaposlene osobe budu sposobne odmah početi raditi, uzimajući u obzir njegov nejasan i opći opis te nepostojanje konkretnih navoda njemu u prilog u pobijanoj obavijesti, ne može opravdati ograničenje izbora drugog jezika predmetnog natječaja samo na njemački, engleski i francuski.

101 U tim okolnostima valja razmotriti mogu li različiti elementi koje je podnijela Komisija kad je riječ o tom razlogu dokazati da je, s obzirom na funkcionalne posebnosti slobodnih radnih mjesta, predmetno ograničenje bilo objektivno i razumno opravdano potrebom da uspješni kandidati na predmetnom natječaju budu sposobni odmah početi raditi.

2) Elementi koje je podnijela Komisija

i) Uvodna razmatranja

102 Komisija je podnijela niz elemenata koji se jednim dijelom odnose na njezino funkcioniranje, a drugim dijelom na funkcioniranje Revizorskog suda. Tim elementima ona nastoji utvrditi da njemački, engleski i francuski prevladavaju u njezinim službama kao i u službama Revizorskog suda, što ima za posljedicu da, kako bi bile sposobne odmah početi raditi, novozaposlene osobe moraju imati zadovoljavajuće znanje barem jednog od tih triju jezika. Osim toga, ona je podnijela određene podatke iz kojih proizlazi da su tri jezika o kojima je riječ strani jezici koji se najviše uče u državama članicama i da su najpoznatiji u Europi.

103 Budući da je Talijanska Republika smatrala da se predmetni postupak odabira odnosio na sve institucije, valja istaknuti, u pogledu elemenata koji se odnose na Komisiju i Revizorski sud, da je prema pobijanoj obavijest „glavni” cilj predmetnog postupka odabira sastavljanje popisa uspješnih kandidata administratora u području revizije, s kojih će „institucije [Unije], uglavnom [...] Komisija u Bruxellesu i [...] Revizorski sud u Luksemburgu”, zaposliti nove javne službenike Unije (vidjeti točke 1. i 8. ove presude).

104 Međutim, iako se čini da pojmovi koji se koriste u pobijanoj obavijesti ne isključuju mogućnost zapošljavanja u svim institucijama Unije, iz nje proizlazi da su dvije institucije na koje se ta obavijest ponajprije odnosi Komisija i Revizorski sud. Osim toga, Komisija je na raspravi u odgovoru na mjeru upravljanja postupkom navela da, iako je zapošljavanje od strane drugih institucija bilo moguće, ono je ipak bilo podvrgnuto prethodnom sporazumu između institucije određene u obavijesti o natječaju i institucije koja je željela zaposliti predmetnu osobu. Međutim, prema Komisijinim navodima, u ovom slučaju takva je pretpostavka sporedna, s obzirom na to da su samo četvero uspješnih kandidata od njih 72 na predmetnom natječaju zaposlili drugi poslodavci, odnosno troje Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) i jednog ESVD.

105 S obzirom na prethodno navedeno, valja uzeti u obzir elemente koje je podnijela Komisija koji se odnose na njezino funkcioniranje kao i na funkcioniranje Revizorskog suda i razmotriti njihovu relevantnost za rješavanje predmetnog spora.

ii) Elementi koji se odnose na funkcioniranje Komisije

– Elementi koji se odnose na Komisijinu internu praksu u području jezika

106 Komisija je podnijela tekstove iz kojih proizlazi da su njemački, engleski i francuski „jezici sporazumijevanja” ili radni jezici kojima se koriste njezine službe.

107 Kao prvo, riječ je o Komunikaciji SEC(2000) 2071/6 predsjednika Komisije od 29. studenoga 2000. o pojednostavnjenju postupaka odlučivanja u toj instituciji kao i o izvratku iz zapisnika tisuću petsto drugog sastanka Komisije od 29. studenoga 2000., koji je sastavljen 6. prosinca 2000. pod oznakom PV(2002) 1502 i kojim kolegij članova odobrava tu komunikaciju.

- 108 Kao drugo, Komisija je podnijela svoj Poslovnik [C(2000) 3614] (SL 2000., L 308., str. 26.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 5., str. 35.), u verziji koja je bila na snazi u vrijeme objave pobijane obavijesti, kao i pravila za njegovu primjenu, koji su priloženi Komisijinoj odluci C(2010) 1200 *final* od 24. veljače 2010. o izmjeni njezina poslovnika. Usto, podnijela je dokument naslovljen „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja”, koji kvalificira „pravila koja se odnose na postupak donošenja Komisijinih odluka koje objavljuje [njezin] predsjednik”. Komisija tvrdi da iz tih „pravila” proizlazi da „svaki nacrt odluke koji će se podnijeti kolegiju za pisanu ili usmenu odluku, ili za odluku na temelju ovlaštenja, mora biti sastavljen na engleskom, francuskom i njemačkom”.
- 109 Osim toga, kao odgovor na mjere upravljanja postupkom, Komisija je također podnijela određene dokumente koji se odnose na provedbu „pravila” sadržanih u dokumentu navedenom u točki 108. ove presude kao i u njezinoj Komunikaciji SEC(2006) 1489 *final* od 20. prosinca 2006. koja se odnosi na „prijevođe u Komisiji” i koja sadržava prilog u kojem se navode „Pravila za prevođenje nakon 2006.”.
- 110 Talijanska Republika osporava relevantnost tih tekstova ocjenjujući, u biti, da se oni odnose samo na funkcioniranje kolegija članova Komisije i da uopće ne dokazuju da se njezine službe koriste njemačkim, engleskim i francuskim kao jezicima sporazumijevanja. Usto, ona je na raspravi istaknula da se Komunikacija SEC(2006) 1489 *final* treba smatrati novim elementom i stoga odbaciti kao nepravodobna.
- 111 Komisija odgovara da se tekstovi navedeni u točkama 107. do 109. ove presude primjenjuju na sastavljanje svih nacrti akata koje ona treba odobriti, što nužno podrazumijeva „da su [njezine] službe [...] te koje izrađuju te nacрте”. Naime, budući da je predsjednik Komisije na temelju provedbenih odredbi Poslovnika utvrdio pravila prema kojima su jezici sporazumijevanja, odnosno „jezici na kojima se nacrti akata trebaju podnijeti kolegiju na odobrenje”, engleski, francuski i njemački, takva pravila imaju „neizbježan utjecaj na rad službi koje moraju izrađivati te dokumente koristeći se tim jezicima”. Osim toga, kad je riječ o komunikaciji navedenoj u točki 109. ove presude, Komisija je na raspravi istaknula da ona omogućuje dopunu njezina odgovora na mjere upravljanja postupkom koje joj je uputio Opći sud te da je zbog tog razloga ne treba odbaciti kao nepravodobnu.
- 112 U tom pogledu najprije treba istaknuti da, kad je riječ o Komunikaciji SEC(2000) 2071/6, Komisija upućuje na točku 2.2. tog teksta, koja, prema njezinu mišljenju, ograničava broj „radnih jezika” na tri.
- 113 Međutim, valja istaknuti da je predmet Komunikacije SEC(2000) 2071/6, u biti, ocjena različitih vrsta postupaka donošenja odluka kolegija članova Komisije, kako su predviđeni njezinim Poslovnikom, u verziji koja je bila na snazi u trenutku kad je navedena komunikacija objavljena, i predlaganje njihova pojednostavnjenja. U tim okolnostima i upućujući na određenu vrstu postupka, odnosno pisani postupak, točka 2.2. komunikacije o kojoj je riječ navodi da se „dokumenti moraju prosljeđivati na trima radnim jezicima Komisije”, ali, osim toga, izričito ne navodi na kojim trima jezicima. Međutim, samo to upućivanje, iako ono sadržava izraz „radni jezici”, nije dovoljno za utvrđivanje da su njemački, engleski i francuski jezici kojima se sve Komisijine službe stvarno koriste u svojem svakodnevnom radu.
- 114 Usto, opseg tog upućivanja kvalificiran je drugim odlomcima Komunikacije SEC(2000) 2071/6.
- 115 Stoga, s jedne strane, iz točke 2.2. Komunikacije SEC(2000) 2071/6 proizlazi da, u okviru postupka ovlašćivanja, putem kojeg Komisija može ovlastiti jednog ili više svojih članova da donose odluke u njezino ime i pod njezinom odgovornošću, tekst koji se donosi „predstavlja se na samo jednom radnom jeziku i/ili u svojim izvornim verzijama”.
- 116 S druge strane, točka 5.2. Komunikacije SEC(2000) 2071/6, naslovljena „Pojednostavnjenje jezičnog uređenja”, ističe ulogu Komisijine Glavne uprave (u daljnjem tekstu: GU) za prevođenje, koja je „u potpunosti uključena u postupak” donošenja odluka. U toj točki precizira se, među ostalim, da je

„jedan od glavnih uzroka kašnjenja u započinjanju ili završetku pisanih postupaka i postupaka ovlašćivanja čekanje prijevoda, uključujući tekstova koje su revidirali pravnici lingvisti”, zbog čega je neophodno prosljeđivanje predmetnih dokumenata GU-u za prevođenje na vrijeme.

- 117 Uzimajući u obzir prethodno navedeno, Komunikacija SEC(2000) 2071/6 ne omogućuje donošenje korisnih zaključaka o stvarnom korištenju njemačkog, engleskog i francuskog u svakodnevnom radu Komisijinih službi ni *a fortiori* u izvršenju poslova navedenih u pobijanoj obavijesti.
- 118 Taj zaključak ne može se dovesti u pitanje drugim tekstovima s obzirom na koje Komisija predlaže analizu Komunikacije SEC(2000) 2071/6, odnosno svojeg poslovnika, njegovih pravila za primjenu kao i dokumenta naslovljenog „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja” (vidjeti točku 108. ove presude).
- 119 Kad je riječ o Komisijinu Poslovniku, najprije valja istaknuti da on ne sadržava odredbe o jezicima kojima se moraju koristiti tijela navedena u njegovu poglavlju I., odnosno članovi Komisije koji djeluju kolektivno kao i njezin predsjednik i glavni tajnik, ni o jezicima kojima se moraju koristiti službe te institucije navedene u njegovu poglavlju II. Samo se članak 17. Poslovnika, koji se odnosi na ovjeravanje akata koje je donijela Komisija, ograničava na navođenje da se ono čini na „izvornom jeziku ili jezicima”, to jest, u skladu sa stavkom 5. tog članka, na „[...] službeni[m] jezici[ma] Zajednice kada su u pitanju instrumenti opće primjene, a u ostalim slučajevima jezik[u] ili jezici[ma] onih kojima su [...] upućeni”.
- 120 Prema navodima koje je iznijela Komisija na raspravi, ipak valja uzeti u obzir članke 6. i 12. do 14. njezina Poslovnika kao i pravila za primjenu tih članaka. Uostalom, Komisija tvrdi da je na temelju tih pravila za primjenu sastavljen dokument naslovljen „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja”.
- 121 Komisijin Poslovnika u članku 6. stavku 1. propisuje da „[p]redsjednik utvrđuje dnevni red svake sjednice”, a u stavku 4. da se „dnevni red i potrebni radni dokumenti članovima Komisije dostavljaju u roku i na radnim jezicima propisanim od strane Komisije u skladu s [pravilima za primjenu]”.
- 122 Kad je riječ o člancima 12. do 14. Komisijina Poslovnika, oni se odnose na postupke odlučivanja koji nisu usmeni postupci iz njegova članka 8. i uređuju pisani postupak, postupak ovlašćivanja i postupak delegiranja. Kad je riječ konkretno o pisanom postupku, članak 12. stavak 2. Poslovnika propisuje da se „tekst prijedloga u pisanom obliku dostavlja svim članovima Komisije na jezicima koje je propisala Komisija u skladu s [pravilima za primjenu]”.
- 123 Sve odredbe Komisijina Poslovnika navedene u točki 122. ove presude objašnjene su u pravilima za primjenu tih propisa od 24. veljače 2010.
- 124 Konkretnije, pravila za primjenu članka 6. Komisijina Poslovnika sadržavaju stavak 6-4., naslovljen „Podnošenje i prosljeđivanje dokumenata i jezično uređenje”, koji propisuje kako slijedi:
- „6-4.3 Dokumenti za razmatranje na sastanku Komisije dostavljaju se članovima Komisije:
- na jezicima koje je utvrdio predsjednik, uzimajući u obzir minimalne potrebe članova Komisije
  - kao i na jeziku ili jezicima konkretno potrebnima u svrhu stupanja na snagu akta i slanja obavijesti njegovim adresatima.
- [...]
- 6-4.5 Za službenu dostavu drugim institucijama Zajednice i/ili objavu u [Službenom listu] zahtijeva se dostupnost tekstova na svim službenim jezicima.

6-4.6 Predsjednik ocjenjuje svaku situaciju u kojoj nisu ispunjeni uvjeti iz [stavka] [...] 6-4.3 prve alineje. U skladu s okolnostima, predsjednik može odlučiti odgoditi pitanje za dnevni red sljedećeg sastanka.

Odgoda je obvezna ako jezik ili jezici konkretno potrebni u svrhu stupanja na snagu akta ili slanja obavijesti njegovim adresatima nije/nisu dostupni u trenutku donošenja akta.” [neslužbeni prijevod]

- 125 Osim toga, pravila za primjenu članka 12. Komisijina Poslovnika sadržavaju stavak 12-13., naslovljen „Jezično uređenje za pisane postupke”, u skladu s kojim:

„12-13.1 Dokumenti za pisani postupak dostavljaju se članovima Komisije:

- na jezicima koje je utvrdio predsjednik, uzimajući u obzir minimalne potrebe članova Komisije. Predsjednik ocjenjuje svaku iznimnu situaciju (poput, među ostalim, velikih kriza, prirodnih katastrofa ili drugih posebnih situacija) u kojoj ti jezici nisu dostupni zbog opravdanih razloga
- kao i na jeziku ili jezicima konkretno potrebnima u svrhu stupanja na snagu akta ili slanja obavijesti njegovim adresatima.

[...]

12-13.3 Za službenu dostavu drugim institucijama Zajednice i/ili objavu u [Službenom listu] zahtijeva se dostupnost tekstova na svim službenim jezicima.” [neslužbeni prijevod]

- 126 Usto, kad je riječ o zajedničkim pravilima za primjenu članaka 13. i 14. Komisijina Poslovnika, stavak 13/14-4., naslovljen „Jezično uređenje za ovlašćivanje ili delegaciju”, propisuje kako slijedi:

„13/14-4.1 Za izvršenje dodijeljenih ovlasti dokumenti moraju biti dostupni, ovisno o slučaju, u sljedećim jezičnim verzijama:

- na jeziku ili jezicima potrebnima za stupanje na snagu akta;
- na jeziku ili jezicima potrebnima za slanje obavijesti njegovim adresatima;
- na jeziku ili jezicima koje je utvrdio predsjednik uzimajući u obzir minimalne potrebe članova Komisije ili koje odgovaraju na potrebe vezane uz donošenje akta u drugim slučajevima

[...]

13/14-4.3 Za službenu dostavu drugim institucijama Zajednice i/ili objavu u [Službenom listu] zahtijeva se dostupnost tekstova na svim službenim jezicima.” [neslužbeni prijevod]

- 127 Konačno, kad je riječ o dokumentu naslovljenom „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja”, Komisija tvrdi da je njegov cilj u biti precizirati odredbe o pravilima za primjenu njezina Poslovnika koja su navedena u točkama 124. do 126. ove presude. Taj dokument, među ostalim, upućuje na korištenje „jezika postupka”, pojam koji, kao što i proizlazi iz Komisijine argumentacije, treba razumjeti kao da određuje jezike koji služe njezinu kolegiju članova ili, ovisno o slučaju, delegiranom organu za razumijevanje sadržaja nacrtu akta u svrhu njegova donošenja. Iz navedenog dokumenta proizlazi da su „jezici postupka” njemački, engleski i francuski te da se njihovo korištenje razlikuje ovisno o vrsti postupka donošenja.

- 128 Tako, kad je riječ o usmenim i pisanim postupcima, dokument naslovljen „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja” navodi da se nacrt akta i njegovi eventualni prilozi podnose članovima Komisije na trima jezicima postupka kao i, prema potrebi, na jeziku ili jezicima koji su potrebni za njegovo

stupanje na snagu ili slanje obavijesti njegovim adresatima. U njemu se također precizira da nakon donošenja takvog akta drugi jezici eventualno potrebni za objavu ili dostavu drugim institucijama Unije moraju uslijediti što je brže moguće.

- 129 Kad je riječ o postupcima ovlašćivanja ili delegacije, iz dokumenta „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja” proizlazi da delegirano tijelo može prihvatiti donošenje akta samo na temelju jednog jezika postupka, ali da se, prema potrebi, jezik ili jezici potrebni za stupanje na snagu tog akta ili slanje obavijesti također moraju učiniti dostupnima. Usto, isto kao i za usmene i pisane postupke, predmetni dokument navodi da drugi jezici eventualno potrebni za objavu ili dostavu drugim institucijama Unije moraju uslijediti što je brže moguće.
- 130 Osim toga, dokument naslovljen „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja” propisuje da predsjednik Komisije može, pod određenim uvjetima, u određenim slučajevima ili trajno, odobriti odstupanja u odnosu na broj jezika postupka koji se moraju koristiti za započinjanje postupka donošenja ili i za započinjanje takvog postupka i za donošenje akta.
- 131 Kad je riječ konkretno o trajnim odstupanjima, dokument naslovljen „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja” precizira da se ona mogu odobriti putem službenih bilješki glavnog tajnika ili kabineta predsjednika za određene predmete koji se ponavljaju. Kao primjer, predmetni dokument navodi odstupanja odobrena za donesene odluke ili komunikacije, posebno u pisanom postupku u različitim područjima, odnosno u području donošenja mjera ograničavanja na temelju članka 29. UEU-a, instrumenata za stabilnost, vanjskih odnosa, pojedinačnih odluka u području državnih potpora, mjera izvršavanja u području zabranjenih sporazuma, zloraba vladajućeg položaja i koncentracija i, konačno, potpisivanja okvirnih sporazuma s međunarodnim tijelima.
- 132 U tom pogledu valja istaknuti da, uzimajući u obzir sve tekstove iz točaka 107. i 108. ove presude zajedno, oni se ne mogu analizirati kao pravila za primjenu u Komisijinu Poslovniku općeg jezičnog uređenja utvrđenog Uredbom 1, u smislu njezina članka 6. Kao što je to pojasnila Komisija u svojim odgovorima na mjere upravljanja postupkom koje joj je uputio Opći sud u okviru ovog predmeta, ti tekstovi samo odražavaju davno uspostavljenu upravnu praksu unutar te institucije koja se sastoji od toga da se njemački, engleski i francuski koriste kao jezici na kojima se sastavljaju dokumenti za podnošenje na odobrenje kolegiju članova.
- 133 Konkretno, kad je riječ o prirodi dokumenta naslovljenog „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja”, Komisija je pojasnila da je on izvadak iz „Priručnika o radnim postupcima”, odnosno internog elektroničkog vodiča koji su sastavile službe njezina glavnog tajništva i predmet kojeg je, među ostalim, kodifikacija navedene upravne prakse. Kad je riječ o datumu donošenja i vremenskoj primjeni tog vodiča, Komisija se ograničila na upućivanje na bilješku SEC(2003) 153 svojeg glavnog tajnika glavnim direktorima i voditeljima službi od 11. veljače 2003. koja se odnosi na ažuriranje navedenog vodiča i njegovu objavu na svojim internetskim stranicama.
- 134 Međutim, čak i pod pretpostavkom da je verzija koju je podnijela Komisija sa svojim odgovorom na tužbu doista bila ona koja je postojala na dan objave pobijane obavijesti, dokument koji je izvadak iz „Priručnika o radnim postupcima” ne može se analizirati kao odluka njezina predsjednika o utvrđivanju jezika na kojima će se dokumenti podnositi kolegiju u smislu stavaka 6-4.3 prve alineje, 12-13.1 prve alineje i 13/14-4.1 treće alineje pravila za primjenu Komisijina Poslovnika. Osim toga, nijedan element iz spisa ne omogućuje zaključak da je taj dokument formalno odobrio predsjednik Komisije, a još manje kolegij članova.
- 135 Komisija je u svojim odgovorima na mjere upravljanja postupkom koje joj je uputio Opći sud u okviru ovog predmeta na općenit način potvrdila da nije postojala interna odluka kojom se utvrđuju radni jezici unutar Komisije.

- 136 Nakon tih uvodnih pojašnjenja, valja utvrditi da, u dijelu u kojem je njihov jedini cilj odrediti jezike potrebne za provođenje različitih Komisijinih postupaka odlučivanja, svi tekstovi koje je ona podnijela ne mogu opravdati ograničenje izbora drugog jezika predmetnog natječaja na njemački, engleski i francuski s obzirom na posebnosti radnih mjesta koje su navedene u pobijanoj obavijesti.
- 137 Konkretnije, iz tih tekstova ne proizlazi, ni *a fortiori* iz drugih elemenata spisa, da postoji potrebna veza između Komisijinih postupaka odlučivanja, posebno onih koji se odvijaju u kolegiju njezinih članova, i poslova koje će uspješni kandidati spornog natječaja vjerojatno izvršavati, odnosno poslova revizije kako su navedeni u točki 96. ove presude. Naime, čak i pod pretpostavkom da se članovi određene institucije u vijećanju koriste isključivo jednim jezikom ili određenim jezicima, iz toga se bez dodatnih objašnjenja ne može pretpostaviti da novozaposleni dužnosnik koji ne vlada nijednim od tih jezika nije sposoban odmah početi učinkovito raditi u dotičnoj instituciji (presuda od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 121. i 122. (neobjavljene)). U ovom predmetu to još više vrijedi jer se radi o poslovima koji su vrlo posebni i koji, *a priori*, nemaju nikakvu usku vezu s poslovima Komisijina kolegija članova.
- 138 Iz tekstova koje je podnijela Komisija ne proizlazi ni da se sva tri jezika koji su određeni kao „jezici postupka” stvarno koriste u njezinim službama u njihovu svakodnevnom radu. Usto, iz Komunikacije SEC(2000) 2071/6 (vidjeti točku 116. ove presude) proizlazi da je prevoditeljska služba te institucije u „potpunosti” uključena u postupak odlučivanja. Ta komunikacija također navodi rok za prijevode, uključujući tekstove koje su revidirali pravnici lingvisti, kao i potrebu prosljeđivanja tih predmetnih dokumenata prevoditeljskoj službi na vrijeme. Ti navodi stoga upućuju na to da nije služba koja je odgovorna za materijalni sadržaj dokumenta, nego GU za prevođenje, ona koja utvrđuje verzije tog dokumenta na jezicima postupka koji su potrebni za njegovo prosljeđivanje kolegiju članova, dok se zadatak odgovorne službe ograničava na provjeru prevedenog teksta. Naime, jasno je da je teško zamisliti da bi, osim te glavne uprave za prevođenje, neka služba mogla od svakog svojeg člana osoblja zahtijevati izradu triju jezičnih verzija dokumenta za prosljeđivanje kolegiju na donošenje.
- 139 Konačno, budući da se ni od jednog dužnosnika ne zahtijeva zadovoljavajuće poznavanje svih triju jezika koji se traže u pobijanoj obavijesti, također je teško zamisliti da bi izrada nacрта akta u jezičnim verzijama koje se zahtijevaju za njegovo prosljeđivanje tom kolegiju bila istodobno raspoređena odgovarajućem broju dužnosnika u službi odgovornoj za izradu tog nacрта. To je još teže zamisliti s obzirom na to da ne postoji nikakvo osiguranje da su u svakoj službi zaposleni dužnosnici koji posjeduju zadovoljavajuće znanje svih triju jezika o kojima je riječ.
- 140 Prethodna ocjena ne može se dovesti u pitanje argumentima koje Komisija temelji na Komunikaciji SEC(2006) 1489 *final*. Prema Komisijinu mišljenju, iz tog teksta, konkretno iz njegova priloga naslovljenog „Pravila za prevođenje nakon 2006.”, proizlazi da se, kad je riječ o dokumentima za internu uporabu, uz mogući izvorni jezik zahtijeva samo prijevod na engleski, francuski i njemački. Osim toga, navedena komunikacija dokazuje da, osim GU-a za prevođenje, druge Komisijine službe moraju dostaviti prijevode koristeći se jezičnim vještinama svojeg osoblja, koji su poznati kao „sivi” prijevodi.
- 141 U tom pogledu, s jedne strane, valja istaknuti da učinak sadržaja Komunikacije SEC(2006) 1489 *final* nije poništiti, nego, upravo suprotno, potvrditi ocjenu navedenu u točkama 138. i 139. ove presude. Naime, „Pravila za prevođenje nakon 2006.” navedena u prilogu toj komunikaciji ne spominju njemački, engleski i francuski osim kao ciljne jezike na koje se trebaju prevesti određene kategorije dokumenata, bez ikakva određivanja izvornih jezika tih dokumenata. Osim toga, za veliku većinu kategorija dokumenata navedenih u tom prilogu predviđen je prijevod na sve službene jezike, dok je prijevod samo na njemački, engleski i francuski zapravo iznimka.
- 142 S druge strane, kad je riječ o argumentu koji se temelji na izradi „sivih” prijevoda, on nije potkrijepljen nijednim elementom koji se odnosi na točan omjer te vrste prijevoda u odnosu na ukupan opseg prijevoda koji se izvrše u Komisiji. Iako Komunikacija SEC(2006) 1489 *final* u točki 2.2. navodi da je

„iznimno teško kvantificirati te prijevode zbog nedostatka pouzdanih pokazatelja”, ona ipak u točki 3.1. navodi procjenu za 2007. godinu prema kojoj je GU za prevođenje preveo 1 700 000 stranica, dok su „sivi” prijevodi dosegili 100 000 stranica. Međutim, ta potonja brojka odnosi se na sve Komisijine službe zajedno, ne uzimajući u obzir GU za prevođenje, te je više nego očito da su „sivi” prijevodi predstavljali vrlo malen broj prijevoda u odnosu na opseg prijevoda samo tog GU-a za prevođenje. Naposljetku i prije svega, nijedan element u spisu ne omogućuje dokazivanje da su tri prethodno navedena jezika jezici na koje se izvršavaju ti „sivi” prijevodi.

- 143 U tim okolnostima, bez potrebe za odlučivanjem o dopuštenosti tog dokumenta, valja smatrati da Komunikacija SEC(2006) 1489 *final* nije relevantna za rješenje predmetnog spora.
- 144 U svakom slučaju i čak neovisno o postojanju veze između Komisijinih postupaka odlučivanja i posebnih poslova navedenih u pobijanoj obavijesti, valja utvrditi da tekstovi koje je podnijela ta institucija uopće ne navode na zaključak da se isključivo ta tri jezika „postupka” koriste u postupcima na koje se odnose.
- 145 Naime, s jedne strane, iz dokumenta naslovljenog „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja”, u vezi s pravilima za primjenu Komisijina Poslovnika, proizlazi da, dakako, započinjanje postupka donošenja zahtijeva, u pravilu i bez dovodenja u pitanje mogućnosti korištenja samo jednim jezikom u postupcima ovlašćivanja i delegacije, podnošenje nacrtu akta na trima jezicima postupka. Ipak, donošenje tog nacrtu može ili mora, prema zahtjevima koji proizlaze iz prirode predmetnog akta, učiniti nužnim njegovu dostupnost također i na jednoj ili više drugih jezičnih verzija ili čak, kada se akt o kojem je riječ mora objaviti u *Službenom listu Europske unije* ili se mora dostaviti drugim institucijama, na svim službenim jezicima Unije.
- 146 S druge strane, i kao što to također proizlazi iz dokumenta naslovljenog „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja”, odstupanja su moguća u odnosu na broj jezika postupka koji se koriste za pokretanje postupka donošenja, pa čak i za donošenje nacrtu akta (vidjeti točku 130. ove presude).
- 147 Konkretno, kad je riječ o trajnim odstupanjima o kojima je bilo riječ u točki 131. ove presude, dokument naslovljen „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja” navodi, primjerice, da se pojedinačne odluke u području državnih potpora donose na jednom od jezika postupka, „uobičajeno na engleskom ili francuskom”. Kad je riječ o drugim područjima na koja se odnosi to odstupanje, bilješke glavnog tajnika Komisije koje je on podnio Općem sudu kao odgovor na mjere upravljanja postupkom dopuštaju podnošenje nacrtu akta samo na jednom jeziku postupka. Međutim, treba utvrditi da te bilješke ne određuju koji se od tih triju jezika postupka konkretno može koristiti, što ne omogućava donošenje korisnih zaključaka iz tih bilježaka.
- 148 Osim toga, valja uzeti u obzir i to da je prema dokumentu naslovljenom „Jezični zahtjevi koji ovise o postupku donošenja” uvijek moguće odobriti odstupanje u određenom slučaju koje se odnosi na jezično uređenje za određeni nacrt akta, i to bez obzira na to o kojoj se vrsti postupka odlučivanja radi.
- 149 Uzimajući u obzir prethodnu analizu, valja utvrditi da tekstovi koje je podnijela Komisija nisu takve prirode da mogu dokazati da se ograničenjem izbora drugog jezika natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest može odgovoriti na stvarne potrebe službe i stoga u pogledu posebnosti radnih mjesta koja su navedena u toj obavijesti utvrditi postojanje interesa službe da novozaposlene osobe budu sposobne odmah početi raditi.

– Elementi koji se odnose na jezike kojima se koriste članovi Komisijina osoblja zaduženi za poslove revizije

- 150 Komisija je podnijela dva priloga sa statističkim podacima koje je prikupio GU za kadrovske poslove o jezicima kojima se koriste dužnosnici i članovi ugovornog osoblja zaduženi za poslove revizije u različitim službama. Prema Komisijinu mišljenju, ti prilozi mogu dokazati da su njemački, engleski i francuski tri jezika kojima se administratori koji izvršavaju zadatke poput onih navedenih u pobijanoj obavijesti koriste kao radnim jezicima ili jezicima sporazumijevanja.
- 151 Talijanska Republika ističe da podaci koji se odnose na jezične vještine predmetnog osoblja ne omogućuju donošenje zaključaka o stvarnom stanju interne komunikacije unutar predmetnih službi. Suprotno tomu, jedini relevantan element bio bi saznanje o tome koji je glavni jezik ili jezici sporazumijevanja, to jest koji jezici omogućuju učinkovitu komunikaciju između osoba s različitim materinjim jezicima.
- 152 Kao prvo, valja istaknuti da prilog naslovljen „Podaci o korištenju njemačkog, engleskog i francuskog kao jezika sporazumijevanja Komisijina osoblja koje radi u području revizije na dan 30. 9. 2016.” navodi prijavljeno poznavanje prvog, drugog i trećeg jezika administratora iz kategorija dužnosnika i privremenog osoblja koje je zaduženo za poslove interne i vanjske revizije te za upravljanje politikama u području revizije (*policy officers*), odnosno ukupno 430 administratora.
- 153 Kad je riječ o podacima koji se odnose na „jezik 1”, odnosno očito materinji jezik predmetnih osoba (vidjeti u tom smislu presudu od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 134. (neobjavljena)), prva tri prijavljena jezika su francuski (68 osoba), nizozemski (53 osobe) i engleski (46 osoba), ispred, među ostalim, španjolskog (31 osoba) te njemačkog (26 osoba) i talijanskog (26 osoba).
- 154 Kad je riječ o podacima koji se odnose na „jezik 2”, prva tri prijavljena jezika su engleski (312 osoba), francuski (72 osobe) i njemački (14 osoba), nakon kojih slijede, među ostalim, talijanski (7 osoba), španjolski (5 osoba) i nizozemski (4 osobe). Kad je riječ o razini poznavanja tako prijavljenih jezika, Komisija je na raspravi precizirala da se treba smatrati da ta razina odgovara razini B2 europskog referentnog okvira za jezike (CEFR), čime se, dakle, potvrđuje „zadovoljavajuće” poznavanje.
- 155 Konačno, kad je riječ o podacima koji se odnose na „jezik 3”, francuski (184 osoba), engleski (51 osoba) i njemački (49 osoba) čine prva tri prijavljena jezika, pri čemu su sljedeća tri jezika španjolski (29 osoba), nizozemski (25 osoba) i talijanski (8 osoba). Na raspravi, na upit Općeg suda, Komisija nije mogla dati pojašnjenja o razini poznavanja jezika prijavljenih kao „jezik 3”.
- 156 Osim toga, valja istaknuti, kao što to proizlazi iz priloga naslovljenog „Podaci o korištenju njemačkog, engleskog i francuskog kao jezika sporazumijevanja Komisijina osoblja koje radi u području revizije na dan 30. 9. 2016.”, podaci koji se u njemu nalaze predstavljaju situaciju tih jezičnih vještina nakon dana objave pobijane obavijesti, odnosno 12. svibnja 2016. Međutim, uzimajući u obzir kratko vrijeme koje je proteklo između tih dvaju datuma, može se smatrati da ti podaci odražavaju ukupno stanje jezičnih vještina na datum te objave. Stoga ih valja uzeti u obzir u ocjeni osnovanosti razloga koji se temelji na potrebi da novozaposlene osobe budu sposobne odmah početi raditi, kako je naveden u pobijanoj obavijesti.
- 157 Međutim, valja utvrditi da predmetni podaci samo navode jezične vještine administratora koji izvršavaju poslove revizije u Komisiji. Stoga ni ti podaci sami ni zajedno s tekstovima razmotrenima u točkama 106. do 149. ove presude ne omogućuju utvrđivanje jezika koji je ili koji su jezici sporazumijevanja i kojima se stvarno koriste različite službe od kojih potječu ovi podaci u svojem svakodnevnom radu, pa čak ni jezika koji je ili koji su nužni za izvršavanje poslova navedenih u

pobijanoj obavijesti. Stoga ti podaci ne omogućuju utvrđivanje koji je jezik ili koji su jezici čije bi zadovoljavajuće znanje učinilo uspješne kandidate natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest administratorima odmah sposobnima za rad.

- 158 Zbog tih istih razloga dodatni elementi koje je podnijela Komisija i koji se odnose na jezične vještine njezina osoblja koje radi u području revizije iz funkcijske skupine AST i kategorije ugovornih djelatnika ne mogu biti relevantni za rješenje predmetnog spora.
- 159 Osim toga, valja istaknuti da se, kao što to proizlazi iz sudske prakse, ograničenje izbora drugog jezika kandidata na natječaju na ograničen broj službenih jezika ne može smatrati objektivno opravdanim i proporcionalnim kad su među tim jezicima, osim onima čije je poznavanje poželjno odnosno nužno, i drugi jezici koji ne daju nikakvu posebnu prednost mogućim uspješnim kandidatima natječaja u odnosu na drugi službeni jezik. Naime, ako se, kao alternativa jedinom jeziku čije poznavanje daje prednost novozaposlenom dužnosniku, priznaju drugi jezici čije poznavanje ne daje nikakvu prednost, nema valjanog razloga da se ne priznaju i svi ostali službeni jezici (presuda od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 140. (neobjavljena)).
- 160 Stoga, čak i ako treba smatrati da jezične vještine osoblja u aktivnom radnom odnosu mogu značiti da, kako bi bila odmah sposobna raditi i interno komunicirati, novozaposlena osoba mora vladati jezikom koji je vrlo rasprostranjen među tim osobljem, podaci koje je u ovom slučaju podnijela Komisija ne mogu opravdati ograničenje izbora drugog jezika predmetnog natječaja koje je određeno u pobijanoj obavijesti.
- 161 Naime, iz analize podataka koji se odnose na prijavljeni „jezik 1” i „jezik 2” (vidjeti točke 153. i 154. ove presude) proizlazi da se može smatrati da samo zadovoljavajuće poznavanje engleskog jezika daje prednost mogućim uspješnim kandidatima predmetnog natječaja. Suprotno tomu, tim podacima ne može se objasniti zašto bi kandidat koji posjeduje temeljito znanje, primjerice, talijanskog, i zadovoljavajuće znanje njemačkog mogao biti sposoban odmah početi raditi i interno komunicirati, dok kandidat koji posjeduje temeljito znanje talijanskog i zadovoljavajuće znanje nizozemskog ili španjolskog to ne bi mogao.
- 162 Usto, kad je riječ o podacima koji se odnose na „jezik 3”, valja pojasniti da, iako njihov sadržaj uopće ne mijenja ocjenu navedenu u točki 161. ove presude, oni se u svakom slučaju ne mogu uzeti u obzir. Naime, iz članka 45. stavka 2. Pravilnika proizlazi da je uvjet za prvo promaknuće nakon zapošljavanja dužnosnika sposobnost obavljanja poslova na trećem jeziku. Međutim, u ovom slučaju iz priloga koji je podnijela Komisija uopće ne proizlazi da su svi dužnosnici koji su njime obuhvaćeni već dokazali takvu sposobnost ili da su dobili prvo promaknuće. Usto, navedeni prilog ne odnosi se samo na dužnosnike, nego i na privremeno i ugovorno osoblje, a na potonje se ne primjenjuje isti sustav promaknuća iz Pravilnika (vidjeti u tom smislu, kad je riječ o ugovornom osoblju, presudu od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament, C-377/16, EU:C:2019:249, t. 58.).
- 163 Iz toga slijedi da podaci koji se odnose na jezične vještine Komisijina osoblja u aktivnom radnom odnosu u području revizije ne omogućuju opravdanje ograničenje izbora drugog jezika predmetnog natječaja u pogledu cilja izbora uspješnih kandidata koji su sposobni odmah početi raditi.
- 164 Kao drugo, Komisija je podnijela dokument koji sadržava podatke prikupljene u njezinoj internoj službi za reviziju, iz kojih proizlazi da se komunikacija te službe s drugim Komisijinim službama odvija jedino na engleskom i francuskom, dok se konačna revizijska izvješća donose samo na engleskom jeziku.
- 165 Međutim, budući da taj dokument ne sadržava nijedan element koji dokazuje korištenje njemačkog kao radnog jezika ili jezika sporazumijevanja unutar službi o kojima je riječ, on se ne može smatrati relevantnim za rješenje predmetnog spora.

iii) Elementi koji se odnose na funkcioniranje Revizorskog suda

- 166 Komisija je podnijela tri priloga koji se odnose na Revizorski sud, od kojih se prva dva odnose na određene jezične zahtjeve koji se primjenjuju unutar te institucije, a treći na jezične vještine njegova osoblja. Prema njezinu mišljenju, ti dokumenti mogu dokazati da su jezici sporazumijevanja koji se koriste u službama Revizorskog suda njemački, engleski i francuski.
- 167 Talijanska Republika osporava relevantnost tih priloga tvrdeći da se prva dva odnose samo na pripremu i odvijanje sastanaka članova Revizorskog suda, dok treći ne omogućuje donošenje zaključaka o jezicima koji se koriste kao jezici sporazumijevanja unutar službi te institucije.

– Elementi koji se odnose na unutarnju praksu Revizorskog suda u području jezika

- 168 Kao prvo, Komisija je podnijela Odluku 22/2004 Revizorskog suda od 25. svibnja 2004. o pravilima koja se odnose na prijevod dokumenata za sastanke svojih članova, revizorskih skupina i upravnog odbora (u daljnjem tekstu: Odluka 22/2004). U odgovoru na mjere upravljanja postupkom Komisija je na raspravi potvrdila da je ta odluka bila primjenjiva na dan objave pobijane obavijesti i da je ona, uostalom, još uvijek na snazi, međutim, nije podnijela dodatne elemente u tom pogledu.
- 169 U dijelu u kojem je Odluka 22/2004 stvarno bila primjenjiva na taj datum, valja istaknuti da su, prema njezinu članku 1., „[j]ezici sastavljanja dokumenata/jezici posrednici Revizorskog suda engleski i francuski”.
- 170 Na temelju članka 2. Odluke 22/2004, „[s]vi zahtjevi za prijevod podnose se putem računalnog sustava za podnošenje zahtjeva za prijevod (Artemis)”.
- 171 Člankom 4. Odluke 22/2004 propisuje se sljedeće:

„Svi izvorni dokumenti sastavljaju se na jednom od jezika sastavljanja dokumenata. Samo važni dijelovi dokumenta čijoj je izradi pridonijela više od jedne službe koja je autor mogu biti iznimka od tog pravila [...] Jednom kada je prvi prijevod dostavljen, dokument postaje jednojezičan.” [neslužbeni prijevod]

- 172 Kao što je to pravilno istaknula Talijanska Republika, najprije valja utvrditi da Odluka 22/2004 ne može biti relevantna u ovom slučaju, s obzirom na to da ona ne sadržava nijedan element koji se odnosi na korištenje njemačkog kao radnog jezika ili jezika sporazumijevanja unutar službi Revizorskog suda.
- 173 U svakom slučaju, valja istaknuti da se materijalno područje primjene Odluke 22/2004 ograničava na „prijevod dokumenata za sastanke [Revizorskog] suda, revizijskih skupina i upravnog odbora”. Stoga, suprotno onomu što tvrdi Komisija, odluka o kojoj je riječ ne omogućuje donošenje korisnih zaključaka o radnim jezicima ili jezicima sporazumijevanja kojima se koriste sve službe Revizorskog suda.
- 174 Konačno, iako posebno iz članaka 2. i 4. Odluke 22/2004 proizlazi da se svi izvorni dokumenti koji su sastavljeni na jednom od jezika sastavljanja dokumenta prosljeđuju na prijevod nadležnoj službi Revizorskog suda, očito je da se iz toga ne može zaključiti o konkretnom opsegu uključenosti te službe za prevođenje te institucije. Među ostalim, odluka o kojoj je riječ ne precizira osigurava li sastavljanje dokumenta na drugom jeziku sastavljanja dokumenta služba odgovorna za sastavljanje tog dokumenta na prvom jeziku sastavljanja dokumenta ili služba za prijevod. Stoga se nikakav koristan zaključak ne može donijeti na temelju te odluke, koja se odnosi na radne jezike ili na jezike sporazumijevanja kojima se koriste službe Revizorskog suda i, konkretnije, službe u kojima bi se, prema potrebi, zaposlili uspješni kandidati natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest (vidjeti točku 138. ove presude).

- 175 Kao drugo, Komisija je podnijela bilješku bivšeg predsjednika Revizorskog suda upućenu članovima od 11. studenoga 1983. o simultanom prijevodu na sastancima Revizorskog suda. Toj bilješci priloženi su, s jedne strane, zapisnik sa zatvorene sjednice od 12. listopada 1982. o sustavu prevođenja za sjednice Revizorskog suda i, s druge strane, bilješka upućena članovima, koju je također potpisao taj predsjednik i koja je datirana na isti datum, a koja se odnosi na prijevod i materijalnu organizaciju sjednica Revizorskog suda.
- 176 Bilješka od 12. listopada 1982. opisuje „sustav zajedničkog prava” za simultano prevođenje na sastancima Revizorskog suda. Prema tom sustavu, svaki član imao je mogućnost izraziti se na svojem jeziku, a prijevod je bio osiguran za sve jezike članova koji su sudjelovali na predmetnom sastanku. Navedeni sustav pojednostavnjen je na sjednici na isti dan na koji upućuje zapisnik naveden u točki 175. ove presude, uvođenjem „pojednostavnjenog” mehanizma koji je jednoglasno prihvaćen. Prema tom mehanizmu, koji se umjesto „sustava zajedničkog prava” trebao primjenjivati tako dugo dok o njemu postoji jednoglasnost članova Revizorskog suda, prijevod je bio osiguran na „dovoljan broj jezika koji razumije svaki od [č]lanova”. Konačno, kao što to proizlazi iz bilješke od 11. studenoga 1983., navedeni mehanizam još je više pojednostavnjen zajedničkim sporazumom članova Revizorskog suda kako bi se svakom članu omogućilo da se izražava, po izboru, na njemačkom, engleskom ili francuskom sa simultanim prevođenjem na ostala dva jezika. Taj sustav „pojednostavnjenog” prevođenja donesen je „s jedinim ciljem odgovaranja na činjeničnu situaciju koja [je] postoj[ala] u [tom] trenutku unutar Revizorskog suda, uzimajući u obzir različite jezične vještine koje [su posjedovali tadašnji] članovi i dobru volju svakog od njih”. Kao što je to istaknula Komisija na raspravi, taj „pojednostavnjeni” sustav još se uvijek primjenjuje.
- 177 Valja utvrditi da dokumenti navedeni u točkama 175. i 176. ove presude ne omogućuju utvrđivanje jezika koji je ili koji su radni jezici ili jezici sporazumijevanja i koji se koriste u službama u kojima bi se zaposlili uspješni kandidati natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest, nego se odnose samo na sustav prijevoda na sastancima članova Revizorskog suda.
- 178 Osim toga, valja istaknuti da se predmet tih dokumenata, koji se odnose na sustav prijevoda na sastancima članova Revizorskog suda, jasno razlikuje od onog iz Odluke 22/2004, kako je naveden u točki 173. ove presude. Stoga se ne može prihvatiti Komisijin argument kojim ona u biti nastoji utvrditi da je, posebno putem bilješke od 11. studenoga 1983., njemački dodan dvama „jezicima sastavljanja/jezicima posrednicima”, koji su, prema toj potonjoj odluci, engleski i francuski.
- 179 Nadalje, čak i pod pretpostavkom da bilješka od 11. studenoga 1983. odražava praksu koja se još uvijek primjenjuje u pogledu prijevoda na sastancima članova Revizorskog suda, ipak, kao što to proizlazi iz teksta te bilješke, takva činjenična situacija temelji se na zajedničkom sporazumu njegovih članova kao i na „dobroj volji” svakoga od njih, odnosno na elementima koji se u svakom trenutku mogu promijeniti.
- 180 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da dokumenti o unutarnjoj jezičnoj praksi Revizorskog suda koje je podnijela Komisija nisu relevantni za rješenje predmetnog spora.

– *Elementi koji se odnose na jezike kojima se koriste članovi osoblja Revizorskog suda*

- 181 K tome, Komisija je podnijela dokument naslovljen „Jezici koje govore članovi osoblja Revizorskog suda u aktivnom radnom odnosu na dan 30. 9. 2016.”, iz kojeg proizlazi, prema njezinu mišljenju, da ti članovi osoblja kao drugi i treći jezik najviše govore njemački, engleski i francuski.
- 182 Talijanska Republika osporava relevantnost tog dokumenta ističući, među ostalim, da on samo navodi jezične vještine osoblja Revizorskog suda i da je, osim toga, zbog načina na koji je sastavljen potpuno nerazumljiv.

- 183 U tom pogledu valja istaknuti da ta tablica sadržava podatke o prijavljenom znanju prvog, drugog i trećeg jezika „revizora”, dužnosnika koji su obuhvaćeni funkcijskom skupinom AD kao i svih dužnosnika Revizorskog suda.
- 184 Neovisno o činjenici da se ti podaci odnose na datum 30. rujna 2016. (vidjeti točku 156. ove presude), valja istaknuti da u pogledu dijela te tablice koji se odnosi na „revizore” (303 osobe), odnosno administratore za čije se poslove može pretpostaviti da odgovaraju onima navedenima u pobijanoj obavijesti, i uz isključenje podataka koji se odnose na „jezik 3” (vidjeti točku 162. ove presude), 14 osoba prijavilo je engleski kao „jezik 1”, a 228 osoba kao „jezik 2”, 39 osoba prijavilo je francuski kao „jezik 1”, a 45 kao „jezik 2”, dok je 30 osoba prijavilo njemački kao „jezik 1”, a 19 kao „jezik 2”. Slijede, među ostalim, španjolski (24 osobe i tri osobe) i talijanski (22 i tri osobe), dok je 30 osoba prijavilo poljski kao „jezik 1”.
- 185 Međutim, valja utvrditi da, jednako kao i podaci koje je dostavila Komisija kad je riječ o njezinu vlastitu osoblju (vidjeti točku 157. ove presude), oni iz navedene tablice samo navode jezične vještine različitih kategorija dužnosnika Revizorskog suda. Slijedom toga, oni ni sami po sebi ni zajedno s tekstovima razmotrenima u točkama 168. do 180. ove presude ne omogućuju utvrđivanje jezika koji se stvarno koristi ili koji se stvarno koriste u službama od kojih potječu ti podaci u njihovu svakodnevnom radu, pa čak ni jezika koji bi bio ili koji bi bili nužni za izvršavanje poslova navedenih u pobijanoj obavijesti. Stoga ti podaci ne omogućuju utvrđivanje koji je jezik ili koji su jezici čije bi zadovoljavajuće poznavanje učinilo uspješne kandidate natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest odmah sposobnima za rad.
- 186 U svakom slučaju, ti podaci najviše što omogućuju jest utvrđivanje da bi samo zadovoljavajuće poznavanje engleskoga mogućim uspješnim kandidatima natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest moglo dati prednost u smislu sudske prakse navedene u točki 159. ove presude. Suprotno tomu, oni ne mogu objasniti zašto bi se za kandidata koji posjeduje temeljito znanje, primjerice, talijanskog i zadovoljavajuće znanje njemačkog moglo smatrati da je sposoban odmah početi raditi i interno komunicirati, dok se to isto ne bi moglo smatrati za kandidata koji posjeduje temeljito znanje talijanskog i zadovoljavajuće znanje španjolskog.
- 187 Stoga podaci koje je podnijela Komisija o jezičnim vještinama osoblja Revizorskog suda ne mogu opravdati ograničenje izbora drugog jezika predmetnog natječaja u pogledu cilja zapošljavanja uspješnih kandidata koji su sposobni odmah početi raditi.
- 188 Prema analizi iz točaka 106. do 187. ove presude, valja utvrditi da svi elementi koje je podnijela Komisija koji se odnose na njezine vlastite službe, kao i one Revizorskog suda, ne mogu potkrijepiti razlog koji se temelji na potrebi da novozaposleni administratori budu sposobni odmah početi raditi, kako je naveden u pobijanoj obavijesti.

iv) Elementi koji se odnose na rasprostranjenost njemačkog, engleskog i francuskog kao stranih jezika koji se govore i uče u Europi

- 189 Komisija ističe da se među elementima koje treba uzeti u obzir prilikom odvagivanja različitih interesa u organizaciji postupka natječaja nalaze jezici koje oni koji se kandidiraju za javnu službu Unije, odnosno „mladi građani Unije”, najviše uče kao drugi jezik.
- 190 Kao prvo, u prilog svojem argumentu Komisija je podnijela izvješće Statističkog ureda Europske unije (Eurostat), objavljeno u *Statistics in Focus* br. 49/2010. Iz tog izvješća proizlazi da je, s jedne strane, engleski „jezik koji se daleko najviše uči [u Europi] na svim razinama obrazovanja, nakon kojeg slijedi francuski, njemački, ruski i, u manjoj mjeri, španjolski” te, s druge strane, da se „engleski doživljava kao strani jezik koji se [u Europi] nabolje zna, nakon kojeg slijede njemački, ruski, francuski i španjolski”.

- 191 Kao drugo, Komisija je podnijela posebno izvješće Eurobarometra br. 386 iz lipnja 2012., iz kojeg ona zaključuje da se njemački jezik najviše govori u Europi, „s obzirom na to da ga koristi 16 % ukupnog stanovništva Unije [...], i da su tri strana jezika koja se najviše uče i govore u Europi kao drugi jezik, redom, engleski, francuski i njemački, koje govori, redom, 38 %, 12 % i 11 % stanovništva Unije”.
- 192 Kao treće i konačno, Komisija svojim podnescima prilaže Eurostatovo priopćenje za medije br. 144/2014 od 25. rujna 2014., koje se odnosi na jezike koji se najviše uče na nižoj razini srednjeg obrazovanja, iz kojeg zaključuje da se tri jezika o kojima je riječ „pojavljuju [...] kao jezici koje europski građani najviše uče, to jest oni koji se kandidiraju u postupcima natječaja u smislu članka 28. [točke] (a) Pravilnika”.
- 193 U tom pogledu valja istaknuti da se statistički podaci o kojima je riječ odnose na sve građane Unije, uključujući i osobe koje nisu punoljetne, te se ne može pretpostaviti da oni točno odražavaju jezične vještine mogućih kandidata na natječaju na koji se odnosi pobijana obavijest (vidjeti u tom smislu presudu od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 142. (neobjavljena)).
- 194 Osim toga, tim se statističkim podacima jedino može dokazati da je broj mogućih kandidata na čiju situaciju utječe ograničenje jezika koji se mogu odabrati kao drugi jezik natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest na njemački, engleski i francuski manji nego da je izbor bio ograničen na druge jezike. Međutim, ta okolnost nije dovoljna za zaključak da predmetno ograničenje nije diskriminirajuće, s obzirom na to da moguće ograničen broj osoba na čiju bi se situaciju moglo utjecati ne može biti valjan argument u tom pogledu (vidjeti u tom smislu presudu od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 143. (neobjavljena)).
- 195 Tim bi se podacima najviše možda mogla dokazati proporcionalna priroda ograničenja o kojem je riječ, ako se potvrdi da ono odgovara na potrebu službi na koje se odnosi pobijana obavijest za zapošljavanjem uspješnih kandidata koji su sposobni odmah početi raditi (vidjeti u tom smislu presudu od 15. rujna 2016., Italija/Komisija T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 144. (neobjavljena)), ili čak da ono odgovara na zahtjeve povezane s proračunskim i operativnim ograničenjima ili prirodom postupka odabira. Međutim, kao što je to utvrđeno, posebno u točkama 91. i 188. ove presude, Komisija nije dokazala da je to ograničenje stvarno bilo opravdano tim razlozima.
- 196 Stoga, zbog tih razloga, statistički podaci navedeni u točkama 190. do 192. ove presude ne mogu, ni sami po sebi ni zajedno s drugim elementima spisa, posebno onima iz točke 89. ove presude, opravdati ograničenje izbora drugog jezika predmetnog natječaja na njemački, engleski i francuski.
- 197 Prema tome, treba zaključiti, zbog svih razloga navedenih u ovoj presudi, da ograničenje izbora drugog jezika kandidata na natječaju na koji se odnosi pobijana obavijest na njemački, engleski i francuski jezik nije ni objektivno opravdano ni proporcionalno očekivanom cilju, koji je zapošljavanje administratora koji bi bili sposobni odmah početi raditi. Osim toga, i kao nastavak razmatranja navedenog u točkama 85. do 91. ove presude, razlozi koji se temelje na proračunskim i operativnim ograničenjima kao i prirodni postupka odabira, čak i ako bi se uzeli u obzir zajedno s razlogom koji se temelji na potrebi zapošljavanja administratora koji su sposobni odmah početi raditi, ne bi mogli opravdati ograničenje o kojem je riječ.
- 198 Naime, nije dovoljno braniti načelo takvog ograničenja upućivanjem na velik broj jezika koji su u članku 1. Uredbe br. 1 priznati kao službeni i radni jezici Unije te na potrebu koja iz toga proizlazi da se kao jezik za internu komunikaciju ili „jezik sporazumijevanja” odabere ograničeni broj jezika, odnosno samo jedan jezik. Također, prema članku 1.d stavku 1. i stavku 6. prvoj rečenici Pravilnika, mora se objektivno opravdati izbor jednog ili više određenih jezika, uz isključenje svih drugih (vidjeti u tom smislu presudu od 15. rujna 2016., Italija/Komisija, T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495, t. 156. (neobjavljenu) i navedenu sudsku praksu).

- 199 Upravo to nisu uspjeli učiniti ni EPSO, autor pobijane obavijesti, ni Komisija, tuženik pred Općim sudom.
- 200 Stoga valja prihvatiti treći i sedmi tužbeni razlog koje ističe Talijanska Republika i poništiti pobijanu obavijest u dijelu u kojem ograničava izbor drugog jezika predmetnog natječaja na njemački, engleski i francuski.
- 201 Osim toga, valja istaknuti da utvrđena nezakonitost također nužno podrazumijeva nezakonitost ograničenja jezika koji se treba koristiti za određena testiranja u posljednjoj fazi natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest (vidjeti točku 13. ove presude).

B. Zakonitost ograničenja izbora jezika koji se mogu koristiti u komunikaciji između kandidata na natječaju na koji se odnosi pobijana obavijest i EPSO-a

- 202 Dio pobijane obavijesti koji se odnosi na ograničenje izbora jezika koji se mogu koristiti u komunikaciji između kandidata na predmetnom natječaju i EPSO-a predmet je šestog tužbenog razloga koji ističe Talijanska Republika. Taj tužbeni razlog temelji se na povredi članka 18. i članka 24. četvrtog stavka UFEU-a, članka 22. Povelje, članka 2. Uredbe br. 1 kao i članka 1.d stavaka 1. i 6. Pravilnika.
- 203 Talijanska Republika tvrdi da te odredbe propisuju pravo građanima Unije da se obrate institucijama Unije na bilo kojem jeziku Unije i da dobiju odgovor na tom istom jeziku, a to je pravo u ovom slučaju povrijeđeno ograničenjem o kojem je riječ. Upućujući na presudu od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752), ona ističe da jezik koji se koristi u okviru postupka natječaja nije samo pitanje unutarnje organizacije, već sastavni element odnosa ustavne prirode između zainteresiranog građanina i Unije. Slijedom toga, jezik natječaja mora biti onaj građanina, odnosno kandidata koji još nije dio Unijine javne službe.
- 204 Osim toga, Talijanska Republika ističe očito nepostojanje obrazloženja u pobijanoj obavijesti, s obzirom na to da se u njoj ne navodi ništa o razlozima koji opravdavaju ograničenje izbora jezika na kojem se treba popuniti obrazac za prijavu na natječaj.
- 205 Kraljevina Španjolska podržava argumentaciju koju ističe Talijanska Republika.
- 206 S druge strane, Komisija ističe da točke presude od 27. studenoga 2012., Italija/Komisija (C-566/10 P, EU:C:2012:752) koje navodi Talijanska Republika nisu relevantne u ovom slučaju, s obzirom na to da se one odnose samo na pitanje jezika na kojem je objavljena obavijest o natječaju.
- 207 U svakom slučaju, Komisija navodi da, kad je riječ o natječaju na koji se odnosi pobijana obavijest, valja razlikovati odnosi li se komunikacija na opća i apstraktna pitanja ili se radi o pitanjima posebne prirode kojima se nastoje doznati interesi kandidata za zapošljavanje u Unijinoj javnoj službi, što uključuje, među ostalim, podnošenje obrasca za prijavu na natječaj.
- 208 U prvom slučaju kandidati su imali mogućnost navođenja barem dvaju od svih jezika Unije na kojima žele primati EPSO-ove odgovore. Stoga se argumenti koji se temelje na povredi odredaba Uredbe br. 1 u tom pogledu ne mogu prihvatiti. U tu svrhu Komisija je podnijela obrazac za kontakt koji je EPSO stavio na raspolaganje kandidatima na svojoj internetskoj stranici kao i podatke koji se odnose na jezike na kojima ta služba pruža odgovore na pitanja ili na zahtjeve postavljene u okviru natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest.
- 209 U drugom slučaju kandidati su dužni koristiti se svojim drugim jezikom natječaja, koji mogu izabrati samo između njemačkog, engleskog ili francuskog. Takvo ograničenje opravdavalno se člankom 28. točkom (f) Pravilnika, koja uvjetuje zapošljavanje dužnosnika poznavanjem dvaju jezika Unije, ali i zahtjevom jednakog postupanja prema kandidatima. Osim toga, to ograničenje odgovara na interes

službe da se komunikacija te vrste odvija brzo i učinkovito, da tom komunikacijom na temelju jednakosti upravlja povjerenstvo za odabir čiji se članovi kao radnim jezicima uvijek koriste trima prethodno navedenima, kao i EPSO, i konačno, da ona ne dovodi do velikog povećanja poslova EPSO-u u pogledu upravljanja resursima.

- 210 Najprije, kad je riječ o nepostojanju obrazloženja koje navodi Talijanska Republika, valja istaknuti da, kao što to proizlazi iz Priloga II. točke 3. pobijanoj obavijesti, ograničenje izbora jezika komunikacije, uključujući i jezik ispunjavanja obrasca prijave na natječaj, u biti je obrazloženo „potrebom brze i učinkovite komunikacije” kao i potrebom „usporedbe [kandidata] na ravnopravnoj osnovi” (vidjeti točku 11. ove presude). Stoga argument Talijanske Republike koji se temelji na nepostojanju obrazloženja treba odbiti.
- 211 Nadalje, kad je riječ o postojanju diskriminacije kao i o njezinu mogućem opravdanju, valja istaknuti da, u skladu s člankom 2. Uredbe br. 1, koji u biti odgovara članku 24. četvrtom stavku UFEU-a i članku 41. stavku 4. Povelje, dokumenti koje osoba koja podliježe zakonodavstvu države članice šalje institucijama sastavljaju se, prema izboru pošiljatelja, na jednom od službenih jezika iz članka 1. te uredbe, a odgovor institucije mora biti napisan na istom jeziku. Kao ključna sastavnica poštovanja Unijine jezične raznolikosti, na čiju važnost podsjećaju članak 3. stavak 3. četvrti podstavak UEU-a kao i članak 22. Povelje, pravo tih osoba da između službenih jezika Unije odaberu jezik koji će upotrebljavati u dopisivanju s institucijama od temeljne je važnosti (vidjeti presudu od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament, C-377/16, EU:C:2019:249, t. 36.).
- 212 Međutim, kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda, iz Unijine obveze da poštuje jezičnu raznolikost ne može se zaključiti da postoji opće pravno načelo kojim se svakoj osobi osigurava pravo da se u svim okolnostima sve što bi moglo utjecati na njezine interese sastavi na njezinu jeziku i prema kojem institucije u svakoj situaciji moraju, a da nije dopušteno nikakvo odstupanje, upotrebljavati sve službene jezike (vidjeti presudu od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament, C-377/16, EU:C:2019:249, t. 37. i navedenu sudsku praksu).
- 213 Konkretno, u posebnom okviru postupaka odabira osoblja Unije Sud je utvrdio da se institucijama ne mogu nametnuti obveze koje prekoračuju zahtjeve iz članka 1.d Pravilnika (vidjeti presudu od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament, C-377/16, EU:C:2019:249, t. 39. i navedenu sudsku praksu).
- 214 Iz članka 1.d stavka 1. i stavka 6. prve rečenice Pravilnika proizlazi da, iako nije isključeno da interes službe može opravdati ograničenje izbora drugog jezika natječaja, uključujući jezik ili jezike komunikacije između kandidata i EPSO-a, na ograničen broj službenih jezika čije je poznavanje najraširenije u Uniji, takvo se ograničenje ipak nužno mora temeljiti na elementima koje kandidati na natječaju i sudovi Unije mogu objektivno provjeriti i koji su takve prirode da mogu opravdati zahtjeve jezičnih vještina te koji moraju biti proporcionalni stvarnim potrebama službe (vidjeti u tom smislu presudu od 26. ožujka 2019., Komisija/Italija, C-621/16 P, EU:C:2019:251, t. 124. i navedenu sudsku praksu).
- 215 U tom pogledu valja istaknuti da, prema uvodnom dijelu Priloga II. pobijanoj obavijesti, „[k]andidati elektroničku prijavu moraju ispuniti na jeziku koji su odabrali kao drugi jezik za ovaj natječaj, a EPSO na tim jezicima mora slati automatske obavijesti kandidatima koji podnesu valjanu prijavu” (vidjeti točku 8. ove presude).
- 216 Osim toga, u točki 3. Priloga II. pobijanoj obavijesti navodi se da „[k]andidati mogu kontaktirati s EPSO-om na bilo kojem službenom jeziku [Unije], ali u cilju što brže obrade njihovih upita EPSO potiče kandidate da odaberu jedan od jezika na kojima im osoblje EPSO-a može izravno odgovoriti bez potrebe za prevodjenjem” (vidjeti točku 11. ove presude).

- 217 Kad je riječ o komunikaciji te potonje vrste, iako se ne čini, prema elementima koje ističe Komisija i koji su navedeni u točki 208. ove presude, da kandidati nisu mogli komunicirati s EPSO-om na službenom jeziku prema svojem izboru, valja utvrditi da se i ispunjavanje obrasca za prijavu na natječaj i „automatske obavijesti kandidatima koji podnesu valjanu prijavu” trebalo izvršavati samo na njemačkom, engleskom ili francuskom. Stoga, zbog razloga istovjetnih onima navedenima u točkama 51. do 55. ove presude, u kojima je riječ o drugom jeziku testova natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest, takvo je ograničenje diskriminacija na temelju jezika, koja je u načelu zabranjena na temelju članka 1.d stavka 1. Pravilnika.
- 218 Usto, to ograničenje ne može se nadoknaditi mogućnošću kandidata koja je navedena u točki 217. ove presude da s EPSO-om komuniciraju na službenom jeziku po svojem izboru u pogledu drugih dijelova predmetnog postupka odabira (vidjeti u tom smislu presudu od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament, C-377/16, EU:C:2019:249, t. 48.).
- 219 Kad je riječ o osnovanosti razloga navedenih u prilog tom ograničenju, koji se u biti temelje na potrebi da se osigura brza i učinkovita komunikacija te provedba usporedbe kandidata na ravnopravnoj osnovi (vidjeti točku 210. ove presude), valja istaknuti da oni sami po sebi ne mogu opravdati *in abstracto* ograničenje broja jezika koji se mogu koristiti u popunjavanju obrasca prijave za natječaj i za „automatske obavijesti” EPSO-a kandidatima koji ispunjavaju uvjete. Suprotno tomu, i kao što to sama Komisija u biti priznaje u točki 148. odgovora na tužbu, navedeni razlozi ne bi mogli opravdati ograničenje jezika komunikacije na njemački, engleski i francuski, osim ako bi zadovoljavajuće znanje tih jezika omogućilo kandidatima, s obzirom na prirodu poslova koje treba izvršavati i stvarne potrebe službe, da budu sposobni odmah početi raditi.
- 220 Međutim, kao što je to već utvrđeno u točki 197. ove presude, to u ovom predmetu nije tako.
- 221 Usto, valja odbiti Komisijin argument koji se temelji na postojanju proračunskih ograničenja, zbog istih razloga kao što su oni navedeni u točkama 85. do 88. ove presude. Isto tako, uzimajući u obzir analizu iz točaka 106. do 188. ove presude koja se odnosi na elemente koje je Komisija podnijela u pogledu vlastitog funkcioniranja, kao i funkcioniranja Revizorskog suda, treba odbiti Komisijin argument prema kojem su radni jezici dužnosnika koji čine povjerenstvo za odabir „uvijek” njemački, engleski ili francuski.
- 222 S obzirom na prethodno navedeno, valja prihvatiti šesti tužbeni razlog Talijanske Republike i stoga poništiti pobijanu obavijest u dijelu u kojem ograničava izbor jezika komunikacije između kandidata i EPSO-a samo na njemački, engleski i francuski.
- 223 Prema tome i bez potrebe razmatranja ostalih tužbenih razloga koje ističe Talijanska Republika, valja prihvatiti predmetnu tužbu i u cijelosti poništiti pobijanu obavijest.
- 224 Naime, valja istaknuti da, s obzirom na ono što je navedeno u točki 36. ove presude, utvrđene nezakonitosti u odnosu na jezično uređenje predviđeno pobijanom obavijesti utječu na cijeli postupak odabira o kojem je riječ i stoga podrazumijevaju poništenje te obavijesti u cijelosti (vidjeti u tom smislu rješenje od 5. rujna 2019., Italija/Komisija, T-313/15 i T-317/15, neobjavljeno, EU:T:2019:582, t. 130.).
- 225 Kad je riječ o učincima poništenja pobijane obavijesti, valja istaknuti da je Talijanska Republika na raspravi smatrala, odgovarajući na pitanje Općeg suda u tom pogledu, da posljedica tog poništenja treba biti i poništenje popisa uspješnih kandidata utvrđenih na temelju provedenog predmetnog natječaja. Naime, s obzirom na sudsku praksu Suda i Općeg suda od 2012. nadalje, legitimna očekivanja ne mogu se primijeniti na zadržavanje tih popisa. Kraljevina Španjolska podupire stajalište Talijanske Republike.

- 226 Komisija je u svojem odgovoru tvrdila, suprotno predmetu koji je doveo do presude od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament (C-377/16, EU:C:2019:249), u kojem je Kraljevina Španjolska izričito zahtijevala poništenje baze podataka utvrđene nakon poziva na iskazivanje interesa koji je poništen tom presudom, da u predmetnom slučaju Talijanskoj Republici nije dopušteno zahtijevati poništenje popisa uspješnih kandidata utvrđenih na temelju provedenog predmetnog natječaja jer nije istaknula taj tužbeni zahtjev u svojoj tužbi. Osim toga, prema Komisijinu mišljenju, postupak odabira o kojem je riječ u predmetu koji je doveo do prethodno navedene presude bio je znatno fleksibilniji od onoga u ovom predmetu, tako da je poništenje svih rezultata potonjeg očito potpuno neopravdano.
- 227 U tom pogledu valja podsjetiti na to da se, prema ustaljenoj sudskoj praksi, u obzir mogu uzeti samo tužbeni zahtjevi izneseni u tužbi kojom se pokreće postupak i da osnovanost tužbe treba ispitati samo s obzirom na te zahtjeve (vidjeti presudu od 25. veljače 2016., Musso/Parlament, T-589/14 i T-772/14, neobjavljenu, EU:T:2016:101, t. 30. i navedenu sudsku praksu). Stoga tužitelj u načelu ne može tijekom postupka iznijeti nove zahtjeve ili proširiti predmet postojećeg zahtjeva, što bi dovelo do izmjene predmeta spora (vidjeti u tom smislu presudu od 8. srpnja 1965., Krawczynski/Komisija, 83/63, EU:C:1965:70, str. 785.), osim ako su ispunjeni uvjeti za primjenu članka 86. Poslovnika, koji se odnosi na prilagodbu tužbe. Međutim, kao što to proizlazi iz spisa u ovom predmetu, to nije ovdje slučaj.
- 228 Stoga, u dijelu u kojem se stajalište koje je Talijanska Republika zauzela na raspravi može analizirati kao zahtjev za poništenje popisa uspješnih kandidata utvrđenih na temelju provedenog predmetnog natječaja, takav zahtjev, s obzirom na to da ne ispunjava zahtjeve navedene u točki 227. ove presude, treba odbaciti kao nedopušten.
- 229 U svakom slučaju, valja podsjetiti na to da je na temelju članka 266. UFEU-a predviđeno da je institucija čiji je akt proglašen ništavim dužna poduzeti potrebne mjere kako bi postupila sukladno presudi Suda kojom se taj akt poništava. Sud je u tom pogledu presudio da, kako bi postupila u skladu s presudom i u potpunosti je izvršila, institucija o kojoj je riječ dužna je poštovati ne samo izreku te presude već i obrazloženje na kojem se ona temelji i koje joj predstavlja nužnu potporu, u smislu da je neophodno za određivanje točnog značenja onoga što je odlučeno u izreci (vidjeti presudu od 14. lipnja 2016., Komisija/McBride i dr., C-361/14 P, EU:C:2016:434, t. 35. i navedenu sudsku praksu).
- 230 Međutim, zbog razloga koji su istovjetni onima navedenima u točkama 83. do 87. presude od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament (C-377/16, EU:C:2019:249, t. 85.), poništenje pobijane obavijesti ne može imati utjecaj na već moguće izvršena zapošljavanja na temelju popisa uspješnih kandidata utvrđenih na temelju provedenog predmetnog postupka odabira, s obzirom na legitimna očekivanja koja imaju kandidati kojima je već ponuđeno radno mjesto na temelju toga što su se nalazili na navedenim popisima (vidjeti u tom smislu rješenje od 5. rujna 2019., Italija/Komisija, T-313/15 i T-317/15, neobjavljeno, EU:T:2019:582, t. 131.).

Troškovi

- 231 Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da Komisija nije uspjela u postupku, valja joj naložiti snošenje troškova, sukladno zahtjevu Talijanske Republike.
- 232 U skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika, države članice i institucije koje su intervenirale u postupak snose svoje troškove. Stoga će Kraljevina Španjolska snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (deveto vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Poništava se Obavijest o otvorenom natječaju EPSO/AD/322/16 radi sastavljanja popisa uspješnih kandidata za administratore u području revizije (AD 5/AD 7).**
- 2. Europskoj komisiji nalaže se snošenje vlastitih troškova kao i troškova Talijanske Republike.**
- 3. Kraljevina Španjolska snosit će vlastite troškove.**

Costeira

Gratsias

Kancheva

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 9. rujna 2020.

Potpisi

Sadržaj

I. Okolnosti spora	1
II. Postupak i zahtjevi stranaka	6
III. Pravo	8
A. Zakonitost ograničenja izbora drugog jezika kandidatima predmetnog natječaja na koji se odnosi pobijana obavijest na njemački, engleski i francuski	9
1. Obrazloženje pobijane obavijesti	9
2. Osnovanost razloga za ograničenje izbora drugog jezika kandidatima na predmetnom natječaju u pobijanoj obavijesti na njemački, engleski i francuski	10
a) Postojanje diskriminacije	10
b) Postojanje opravdanja za spornu diskriminaciju	12
1) Razlozi iz pobijane obavijesti	14
2) Elementi koje je podnijela Komisija	18
i) Uvodna razmatranja	18
ii) Elementi koji se odnose na funkcioniranje Komisije	18
– Elementi koji se odnose na Komisijinu internu praksu u području jezika	18
– Elementi koji se odnose na jezike kojima se koriste članovi Komisijina osoblja zaduženi za poslove revizije	25
iii) Elementi koji se odnose na funkcioniranje Revizorskog suda	27
– Elementi koji se odnose na unutarnju praksu Revizorskog suda u području jezika	27
– Elementi koji se odnose na jezike kojima se koriste članovi osoblja Revizorskog suda	28
iv) Elementi koji se odnose na rasprostranjenost njemačkog, engleskog i francuskog kao stranih jezika koji se govore i uče u Europi	29
B. Zakonitost ograničenja izbora jezika koji se mogu koristiti u komunikaciji između kandidata na natječaju na koji se odnosi pobijana obavijest i EPSO-a	31
Troškovi	34